

СУЧАСНІ ДОБРИВА

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет

Бібліотека

Сучасні добрива на варті врожаю

Рекомендаційний покажчик літератури

Миколаїв
2019

УДК 631.8

С91

Укладачі: І. А. Фисенко, зав. сектором бібліотеки

Редактори: О. Г. Пустова, директор бібліотеки МНАУ

Д. В. Ткаченко, зав. відділом бібліотеки

Сучасні добрива на варті врожаю : рек. покажч. літ. /
С91 уклад. . І. А. Фисенко ; за ред. О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко.
– Миколаїв : МНАУ, 2019. – 72 с.

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2019

© Бібліотека Миколаївського НАУ,
2019

ПЕРЕДМОВА

Бібліографічний покажчик «Сучасні добрива на варті врожаю» присвячений класифікації і застосуванню добрив у землеробстві та їх внесенню за допомогою сільськогосподарської техніки.

До складу покажчика увійшли відомості про навчальні посібники, монографії, статті з наукових періодичних видань, а також матеріали всесвітньої мережі Інтернет за темою покажчика.

При підготовці видання були використані фонди, каталоги та картотеки бібліотеки, бази даних бібліотеки МНАУ та електронні версії повнотекстових документів, розміщених в Інтернет.

Матеріали у покажчику розміщено за алфавітом авторів та назв видань.

Опис документів наведено мовою оригіналу. Бібліографічний опис зроблено за ДСТУ ГОСТ-7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Слова і словосполучення скорочуються відповідно діючим стандартам ДСТУ 35.82-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие правила и требования».

Бібліографічний покажчик адресований науковцям, спеціалістам сільського господарства, аспірантам, викладачам, студентам, а також тим, хто цікавиться питаннями сучасних добрив.

ВСТУП

Добрива — органічні й неорганічні речовини, які застосовують для поліпшення умов живлення культурних рослин з метою підвищення врожаю й поліпшення його якості.

Добрива поділяють на прями (такі, що містять безпосередньо елементи живлення рослин) та непрямі (покращують властивості ґрунтів, наприклад, гіпс, вапно).

За складом розрізняють:

- мінеральні добрива,
- органічні добрива,
- органо-мінеральні добрива:
- природні — сапропель,
- штучні — торфоаміачні, торфомінеральноаміачні та ін.,
- бактеріальні добрива,
- зелені добрива (свіжа зелена маса переважно бобових рослин, заорана в ґрунт для збагачення його органічними речовинами та N).

Добрива, що отримують безпосередньо в господарствах, називаються місцевими (гній, торф, компост, болотяний мул та ін.), на спеціальних заводах — промисловими або хімічними (азотні добрива, фосфоритне борошно та ін.); до останніх відносяться також промислові відходи різних виробництв, наприклад шлаки (мартенівський фосфат шлак, томасшлак).

В залежності від кількості елементів живлення, доб-

рива поділяють на:

- односторонні (містять один який-небудь основний елемент, наприклад калійні добрива), та
- багатосторонні або комплексні.

Добрива, до складу яких входять макроелементи (N, P, K, Ca, Mg, S), називаються макродобривами (наприклад, фосфорні добрива, азотно-фосфорні добрива), мікроелементи (B, Fe, Mn, Cu, Mo, Zn), — мікродобривами (марганцеві добрива, бормагнієве добриво і т.і.).

Добрива можуть складатися також одночасно з макро- та мікроелементів (наприклад суміш Мо-солі з фосфорно-калійним добривом). За агрегатним станом розрізняють добрива тверді (кристалічні, гранульовані, порошки), рідкі та газоподібні (безводний NH₃).

Оптимальний ріст рослин залежить від кліматичних факторів (світловий, тепловий, водний, атмосферний режими), забезпеченості поживними речовинами, а також від структури та кислотності ґрунтів, вмісту в них гумусу та інших властивостей. Всі ґрунти мають запас поживних речовин, але більша їх частина знаходиться в малодоступній формі. Тому для оптимізації живлення рослин в ґрунт вносять добрива.

В складі рослин знайдено більш ніж 70 хімічних елементів. Для нормального росту рослин необхідні лише 15: C, O, H, N, P, K, Ca, Mg, S, B, Fe, Mn, Cu, Mo, Zn. Кожний з цих елементів виконує в рослинах свою специфічну роль і не може бути замінений. Ряд дослідників вважає Si необхідним елементом (наприклад для рису). Для окремих культур встановлено корисність Na, Co і Cl. Вода, що є джерелом H і O,

зазвичай в наявності в достатніх кількостях. Вуглець та кисень поглинаються рослинами з атмосфери у вигляді CO₂; додаткове забезпечення ним потрібне лише в теплицях.

Добрива — основа підвищення кількості та якості сільськогосподарської продукції. Їх доцільне використання покращує родючість ґрунтів, підтримує позитивний баланс біогенних елементів та гумусу. Близько 50 % загального врожаю одержують за рахунок добрив. Правильне застосування їх дає змогу активно втручатися у кругообіг речовин на Землі, створювати, зокрема, позитивний баланс поживних речовин у землеробстві.

Правильне застосування добрив досягається лише за успішного проведення також інших сільськогосподарських робіт. Будучи важливим, але не єдиним фактором підвищення врожаю, добрива є складовим елементом всієї системи агрохімічних заходів (зниження кислотності ґрунту, боротьба з бур'янами, хворобами та шкідниками рослин, вибір найвдаліших сортів, дотримання оптимальних строків посіву, норм висіву та посадки та ін.).

Джерело

Добрива [Електронний ресурс] –Електрон. текст. дані.- Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Добрива>. – Дата останнього доступу: 21.02.2019. – Назва з екрану.

Зелені добрива

1. Андерсон Р. Л. Контроль сорняков без вспашки / Р. Л. Андерсон // *Зерно*. – 2016. – № 8. – С. 30-38.

Влияние культуры-предшественника на способность люцерны конкурировать с сорняками.

2. Антипова Л. К. Водний режим у посівах люцерни насінневого призначення / Л. К. Антипова // *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. – 2014. – Вип. 4 (81). – С. 106-113.

3. Антипова Л. К. Облистяність - важливий показник якості корму сортозразків люцерни / Л. К. Антипова // *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. – 2016. – Вип. 3 (91). – С. 62-67.

4. Антипова Л. К. Поглинання елементів живлення бур'янами залежно від технологій вирощування люцерни насінневого призначення / Л. К. Антипова // *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. – 2017. – Вип. 1 (93). – С. 79-85.

5. Антипова Л. К. Формування насіння люцерни різних укосів залежно від водного режиму ґрунту / Л. К. Антипова // *Аграрна наука - освіта - виробництво: сучасний стан, проблеми та перспективи інтеграції: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 30-річчю МНАУ (12-14 листопада 2014 р., м. Миколаїв)*. – Миколаїв : МНАУ, 2014. – С. 106-107.

6. Антонів С. Конюшина повзуча / С. Антонів, С. Колісник, О. Запруга // *The Ukrainian Farmer*. – 2017. – № 1. – С. 100-101.

7. Блащук М. Вирощування капустияних культур / М. Блащук, Н. Терещенко, І. Іщенко // Аграрний тиждень. Україна. – 2018. – № 8-9. – С. 44-48.

Вирощування гірчиці.

8. Бойко П. Як правильно вибрати та використати сидерат / П. Бойко, Н. Коваленко // Пропозиція. – 2017. – № 1. – С. 104-106.

9. Бугайов В. Зелене добриво / В. Бугайов, Ю. Векленко // Аграрний тиждень. Україна. – 2016. – № 10. – С. 46-47.

10. Власова О. Як задобрити сад. Оптимізація живлення плодкових культур / О. Власова // Зерно. – 2018. – № 2. – С. 240-243.

11. Вожегова Р. А. Створення та оцінка селекційного матеріалу люцерни з підвищеним рівнем азотфіксації / Р. А. Вожегова, О. Д. Тищенко // Вісник аграрної науки. – 2017. – № 11. – С. 39-44.

12. Галиш Ф. С. Продуктивність культур сівозміни та родючість чорнозему опідзоленого за впливу гірчиці білої / Ф. С. Галиш // Агроєкологічний журнал. – 2014. – № 4. – С. 69-73.

13. Дегодюк Е. Сидерація - це культура землеробства / Е. Дегодюк // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 10. – С. 18-19.

14. Дідоренко М. Аналізуємо люцерновий сінаж / М. Дідоренко, В. Мірненко // Пропозиція. – 2015. – № 10. – С. 165-167.

15. Донченко Д. Люцерна. Сенаж или силос? / Д. Донченко // Тваринництво сьогодні. – 2015. – № 5. – С. 50-53.

16. Журавель В. Альтернативна посухостійка культура / В. Журавель, Г. Буділка // Аграрний тиждень. Україна. – 2015. – № 6. – С. 36-37. Вирощування гірчиці.

17. Запорука надійної кормової бази / О. Корягін, М. Повидало, Т. Остапець, С. Слюсар // Аграрний тиждень. Україна. – 2018. – № 10-11. – С. 53-55.

В цій статті йдеться про люцерну - високопродуктивну і цінну кормову культуру.

18. Зелене добриво – справжня знахідка для садівників і городників [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://arkua.net/articles/garden/zelene_dobryvo.html. – Дата останнього доступу: 21.02.2019. – Назва з екрану.

19. Зелений бонус для сівозміни / С. Попов, С. Авраменко, В. Циганко, Р. Магомедов // The Ukrainian Farmer. – 2016. – № 12. – С. 110-112.

20. Зыдлик П. Растения против СЗР / П. Зыдлик // Овощеводство. – 2017. – № 9. – С. 58-59.

СЗР - средства защиты растений.

21. Используем сидераты: правила и рекомендации // Зерно. – 2016. – № 10. – С. 140-142.

22. Кірілеско О. Максимум для люцерни / О. Кірілеско // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 1. – С. 96-98.

23. Копитко П. Правила для сидератів / П. Копитко // Садівництво по-українськи. – 2018. – № 6. – С. 68-73.

Використання зелених добрив у плодкових насадженнях для підвищення у ґрунті уміст гумусових речовин.

24. Літвінова О. За принципом зеленого поля / О. Літвінова // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 9. – С. 106-110.

25. Лукашук Л. Я. Комбінована система удобрення картоплі / Л. Я. Лукашук, А. А. Сидорчук // Агроном. – 2014. – № 3. – С. 166-168.

26. Люпин: красиво і корисно [Електронний ресурс] / В. Олійник. – Режим доступу : <http://agrokraina.com.ua/plants/93-lyupin-krasivo-i-korisno.html> – Дата останнього доступу: 22.02.2019. – Назва з екрану.

27. Михно М. Покривні культури / М. Михно // Плантатор. – 2018. – № 6. – С. 12-14.

Сидерати покращують структуру ґрунту, підвищують його повітряно- та вологоємність, захищають ґрунт від водної та вітрової ерозії.

28. Михно М. Фітосанітари для полуниць / М. Михно // Плантатор. – 2017. – № 3. – С. 118-119. Вирощування гірчиці

29. Носкова О. Ю. Агроекологічні особливості вирощування люцерни в умовах степової зони / О. Ю. Носкова // Агроекологічний журнал. – 2015. – № 2. – С. 74-78.

30. Олійник В. Бобові: в чому ж секрет? / В. Олійник // Агроіндустрія. – 2017. – № 10. – С. 38-41.

31. Олійник В. Сидерати – ефективні природні добрива [Електронний ресурс] / В. Олійник. – Режим доступу : <http://infoindustria.com.ua/siderati-efektivni-prirodni-dobryva>. – Дата останнього доступу: 22.02.2019. – Назва з екрану.

32. Органічне зелене добриво [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ovochi.in.ua/>

Dobryva_zelen.html. – Дата останнього доступу: 22.02.2019. – Назва з екрану.

33. Писаренко П. Волога для люцерни / П. Писаренко, Р. Вожегова // The Ukrainian Farmer. – 2016. – № 11. – С. 86-88.

34. Рослини-сидерати – натуральні мінеральні добрива [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://kvitkainfo.com/sad-gorod/roslini-siderati-zaminniki-mineralnih-dobriv.html> – Дата останнього доступу: 22.02.2019. – Назва з екрану.

35. Рослини-сидерати – що це таке і як працює? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://gospodarochka.in.ua/roslyny-syderaty-scho-tse-take-i-yak-pratsyuje>. – Дата останнього доступу: 21.02.2019. – Назва з екрану.

36. Писаренко П. Волога для люцерни / П. Писаренко, Р. Вожегова // The Ukrainian Farmer. – 2016. – № 11. – С. 86-88.

37. Сидерати [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Сидерати>. – Дата останнього доступу: 21.02.2019. – Назва з екрану.

38. Сидерати [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dachnik.org.ua/siderati-dobryva.html>. – Дата останнього доступу: 22.02.2019. – Назва з екрану.

39. Сидерати – зелене добриво [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://agrokraina.com.ua/plants/315-siderati-zelene-dobryvo.html>. – Дата останнього доступу: 22.02.2019. – Назва з екрану.

40. Сидераты – зеленые удобрения на нашем участке

[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=iBrsXVOxuWU>. – Дата останнього доступу: 22.02.2019. – Названня с екрана.

41. Сипко А. О. Зелене добриво на присадибних ділянках [Електронний ресурс] / А. О. Сипко. – Режим доступу : <http://babushkinsad.kiev.ua/2015/12/08/2294.html>. – Дата останнього доступу: 21.02.2019. – Назва з екрану.

42. Сілецька О. В. Урожайність та якість зеленої маси кормових культур в умовах зрошення на Півдні України / О. В. Сілецька, О. В. Сидякіна, М. О. Іванів // Таврійський науковий вісник. – 2018. – Вип. 99 : Сільськогосподарські науки. – С. 124-132.

43. Тищенко А. В. Сорти люцерни - насіннева продуктивність та способи її підвищення / А. В. Тищенко // Насінництво. – 2015. – № 2. – С. 7-9.

44. Тищенко О. Люцерна - перспективна культура для зрошеного землеробства / О. Тищенко, А. Тищенко // Аграрний тиждень. Україна. – 2016. – № 7-8. – С. 62-63.

45. Філатов С. Варто мати сидерати: поліпшення структури ґрунту в доступний спосіб / С. Філатов, В. Гуменецький // Зерно. – 2018. – № 9. – С. 92-97.

46. Хохура П. Живлення від А до Я / П. Хохура // Садівництво по-українськи. – 2018. – № 5. – С. 74-81.

47. Цікава В. Люцерна - медонос / В. Цікава // Пасіка. – 2017. – № 11. – С. 28-29.

48. Чайка М. Сидерати: коли сіяти і закопувати (заорювати) [Електронний ресурс] / М. Чайка. – Режим доступу : <https://floristics.info/ua/statti/gorod/2476->

siderati-koli-siyati-i-zakopuvati-zaoryuvati.html. – Дата останнього доступу: 22.02.2019. – Назва з екрану.

49. Чехов С. Вдячний попередник / С. Чехов // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 2. – С. 102. Про вирощування гірчиці білої.

50. Шевченко І. Гірчиця біла Запоріжанка / І. Шевченко, В. Журавель, Г. Буділка // Аграрний тиждень. Україна. – 2017. – № 5. – С. 56-58.

51. Що таке зелені добрива [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.vsadu.in.ua/2015/10/zeleni-dobryva.html>. – Дата останнього доступу: 21.02.2019. – Назва з екрану.

52. Які сидерати краще садити восени [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://isu.org.ua/yaki-syderaty-krashhe-sadyty-voseny>. – Дата останнього доступу: 22.02.2019. – Назва з екрану.

53. Antoniv S. F. Formation of seed productivity and sowing qualities of red clover seed depending on the effect of lime, mineral and water-soluble fertilizers = Формування насінневої продуктивності та посівних якостей насіння конюшини лучної залежно від дії вапнякових, мінеральних та водорозчинних добрив / S. F. Antoniv, S. I. Kolisnyk, O. A. Zapruta // Agricultural science and practice. – 2018. – № 3. – P. 27-32.

Найбільш ефективним є поєднання основного удобрення мінеральними (N30P60K60) та вапняковими добривами (Са(ОН) 2) в 0,5 нормі за гідролітичною кислотністю, внесених під покривну культуру із застосуванням молібденових добрив ((СНН4) 2 МоО4 - 0,3 кг/га) весною на початку відростання конюшини лучної водорозчинних (Плантафолу - 1,0 кг/га) і борних добрив (НЗВО4 - 0,8 кг/га) у фазу стеблуння другого укосу.

Мінеральні добрива

54. Адаменко С. Потреба застосування борвмісних добрив у землеробстві України / С. Адаменко // *Зерно*. – 2015. – № 7. – С. 130-132.

55. Адамчук В. Стрічкове внесення твердих мінеральних добрив / В. Адамчук, О. Говоров, Є. Петриченко // *Пропозиція*. – 2015. – № 4. – С. 136-137.

56. Актуальні аспекти технології вирощування гороху в умовах Північного Степу України / А. Д. Гирка, І. Д. Ткаліч, Ю. Я. Сидоренко [та ін.] // *Вісник аграрної науки*. – 2018. – № 2. – С. 31-35.

57. Бобик С. Відродження органіки: свинячій гній / С. Бобик // *Прибуткове свинарство*. – 2015. – № 4. – С. 106-109.

58. Бучинський І. М. Весняний догляд ріпаку - що буде актуально? / І. М. Бучинський // *Агроном*. – 2018. – № 1. – С. 146-150.

59. Бушулян О. Принц сімейства бобових: Безгербіцидна технологія вирощування нуту / О. Бушулян // *Зерно*. – 2018. – № 1. – С. 78-83.

60. Вакал С. В. Альтернативные источники фосфора и калия / С. В. Вакал, В. С. Вакал // *Агроиндустрия*. – 2018. – № 10. – С. 38-48.

Обзор альтернативных источников фосфора и калия для производства минеральных удобрений.

61. Виновець В. Ріпак: строки та дози внесення мінеральних добрив / В. Виновець, І. Комарова // *Аграрний тиждень*. Україна. – 2015. – № 8-9. – С. 46-48.

62. Вишневська О. Картопля: як посадиш - так і збереш / О. Вишневська // Пропозиція. – 2017. – № 4. – С. 100-102.

63. Віннічук Т. С. Захист пшениці озимої від хвороб та шкідників за різних систем удобрення / Т. С. Віннічук, Л. М. Пармінська, Н. М. Гаврилук // Вісник аграрної науки. – 2016. – № 9. – С. 30-34.

64. Власова О. Регуляторы жизненных процессов. Применение минеральных удобрений в саду: что, как, когда и сколько / О. Власова // Зерно. – 2017. – № 1. – С. 142-148.

65. Вожегова Р. А. Застосування добрив як запорука збереження родючості ґрунтів і стійкого розвитку сільськогосподарського виробництва / Р. А. Вожегова, О. М. Димов // Таврійський науковий вісник. – 2016. – Вип. 96 : Сільськогосподарські науки. – С. 21-31.

66. Вожегова Р. А. Продуктивність гібридів соняшнику залежно від густоти стояння рослин та систем удобрення / Р. А. Вожегова, В. В. Нестерчук // Агроном. – 2018. – № 4. – С. 126-128.

Припосівне удобрення ("стартер") - це невелика доза добрива, внесеного у найближчу до насіння зону під час сівби. Цей захід має на меті покращення початкового росту рослин шляхом забезпечення нормальних умов для їх живлення. В цій статті розглядаються способи розміщення стартера у ґрунті, стартерні елементи, дози внесення стартера та підбір добрив для внесення.

67. Вожик Ю. Резерви мінерального живлення зернових культур / Ю. Вожик, В. Насонов // Пропозиція. – 2017. – № 2. – С. 44-48. Про внесення добрив під час сівби.

68. Войновський В. Машини для внесення рідких мінеральних добрив / В. Войновський, А. Войновська, Л. Філатова // Техніка і технології АПК. – 2018. – № 10-11. – С. 9-11.

69. Волкогон В. В. Спрямованість ґрунтово-мікробіологічних процесів за впливу органічних і мінеральних добрив / В. В. Волкогон, О. В. Пиріг, Т. Ю. Британ // Вісник аграрної науки. – 2018. – № 6. – С. 5-11.

70. Волошенюк А. Гумати, пшениця озима і зрошення / А. Волошенюк // Аграрний тиждень. Україна. – 2015. – № 1-2. – С. 48-50.

71. Вплив добрив на накопичення мікроелементів і важких металів у сірому лісовому ґрунті / С. Е. Дегодюк, О. А. Літвінова, О. В. Дмитренко, Л. П. Молдаван // Агроєкологічний журнал. – 2017. – № 3. – С. 61-65.

72. Гелевера О. Ф. Забруднення нітратами вод Кіровоградської області / О. Ф. Гелевера, Н. Л. Гульванська // Екологічний вісник. – 2014. – № 6. – С. 27-28.

Представлено результати дослідження вод ставків та криниць Кіровоградської області на забруднення їх нітратами.

73. Гирля Л. М. Збереження родючості ґрунтів України – запорука покращення якості сільськогосподарської продукції / Л. М. Гирля // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2017. – Вип. 3 (95). – С. 137-145.

У статті наведено огляд літератури із сучасного стану родючості ґрунтів та його впливу на врожайність і якість сільськогосподарських культур. Обґрунтовано, що

найкращі умови для досягнення високої продуктивності рослин, а також підтримання родючості ґрунту створюються за повного виконання основних законів землеробства та елементів технології їх вирощування.

74. Гладких Е. О важности сбалансированной системы. Экологические последствия применения минеральных удобрений в сельхозпроизводстве / Е. Гладких, Н. Мирошниченко // *Зерно*. – 2016. – № 6. – С. 130-136.

75. Гончаров А. Могут ли минеральные удобрения... навредить / А. Гончаров // *Зерно*. – 2015. – № 6. – С. 85-94.

76. Гончаров А. Соя на самообеспечении: нужен ли дополнительный азот / А. Гончаров // *Зерно*. – 2015. – № 5. – С. 127-135, 138-144 .

77. Гончаров А. Чаще - хуже? Подсолнечник и плодородие почвы / А. Гончаров // *Зерно*. – 2016. – № 9. – С. 30-44.

78. Гончаров А. Огороды "водного мира" / А. Гончаров // *Агроиндустрия*. – 2018. – № 10. – С. 54-63.

Технологія вирощування рослин на гідропоніці.

79. Гораш О. С. Залежність продуктивного кушіння пшениці твердої ярої від норм висіву насіння та внесення мінеральних добрив / О. С. Гораш, А. В. Кучер // *Вісник аграрної науки*. – 2017. – № 10. – С. 19-21.

80. Грабовський М. Ефективність застосування мінеральних добрив в одновидових і сумісних посівах сорго цукрового та кукурудзи / М. Грабовський // *Техніка і технології АПК*. – 2018. – № 8-9. – С. 21-24.

81. Гринько Ю. Світовий досвід застосування КАС / Ю. Гринько // *Агроном*. – 2018. – № 4. – С. 36-38.

В статті йдеться про світовий досвід застосування карбамідно-аміачної суміші (КАС). КАС, як вид рідкого азотного добрива, був запатентований у США в березні 1984 р. Сьогодні карбамідно-аміачна суміш успішно застосовується в Європі, США, Австралії та інших країнах світу при вирощуванні злаків, фруктів, технічний культур.

82. Дворецька С. Мінеральне "меню" для гороху / С. Дворецька, О. Любич // Пропозиція. – 2016. – № 11. – С. 66-70.

83. Дегодюк С. Технологія применения жидкого аміака / С. Дегодюк, Н. Мирошніченко, Т. Долгая // Зерно. – 2016. – № 3. – С. 212-216. – Оконч. Начало №№ 1, 2. - 2016.

84. Демидов О. Як отримати якісне насіння? / О. Демидов, А. Сіроштан, В. Судденко // Аграрний тиждень. Україна. – 2017. – № 1-2. – С. 54-58.

Про внесення мінеральних добрив під посів пшениці ярої.

85. Демко О. Рідкі міндобрива економлять час і кошти / О. Демко // Зерно. – 2018. – № 11. – С. 148-149.

86. Дидів І. Нітроаміофоска - М - складова інноваційних технологій виробництва овочів / І. Дидів, О. Дидів, А. Дидів // Пропозиція. – 2018. – № 11. – С. 102-103.

87. Динаміка родючості ґрунтів Степу / О. Л. Романенко, І. С. Куш, М. М. Солодушко, С. О. Заєць // Агроєкологічний журнал. – 2016. – № 4. – С. 81-89.

88. Доценко О. Агроматематика / О. Доценко // Пропозиція. – 2016. – № 5. – С. 46-48.

Про розрахунок річних норм мінеральних добрив під заплановану врожайність сільгоспкультур.

89. Доценко О. Діагностика та продуктивність / О. Доценко // *The Ukrainian Farmer*. – 2016. – № 5. – С. 76-79.

Про внесення мінеральних добрив та ґрунтова діагностика.

90. Драганчук М. Удобрення в спеку / М. Драганчук // *The Ukrainian Farmer*. – 2016. – № 5. – С. 16-17.

Про підвищення ефективності мінеральних добрив.

91. Іваніна В. В. Поживний режим чорнозему вилугуваного за різних систем удобрення буряків цукрових / В. В. Іваніна, І. А. Павук, Г. М. Мазур // *Вісник аграрної науки*. – 2018. – № 4. – С. 13-19.

92. Інтенсивна технологія вирощування сої на основі добрив ЦЕОВІТ // *Зерно*. – 2016. – № 2. – С. 84-86.

93. Іщенко В. Вплив мінеральних добрив на продуктивність ячменю ярого / В. Іщенко, Г. Козелець, Н. Умрахін // *Пропозиція. Спецвипуск*. – 2018. – № 4. – С. 36-38.

94. Казакова І. В. Особливості формування світового та вітчизняного ринків мінеральних добрив / І. В. Казакова // *Економіка і прогнозування*. – 2015. – № 2. – С. 104-118.

95. Качанова Т. В. Вплив мінеральних добрив на поживний режим чорнозему південного за вирощування вівса / Т. В. Качанова // *Агробіологія*. – 2013. – Вип. 11 (104). – С. 39-42.

96. Книш В. Мінеральне живлення кавуна за біологічної системи землеробства / В. Книш // *Овощеводство*. – 2017. – № 9. – С. 44-49.

97. Коваленко А. Помічники міндобрив / А. Ковален-

ко // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 5. – С. 28-30.

Вплив мікродобрив і препаратів - регуляторів росту на врожайність соняшнику.

98. Коваленко І. Безводный аммиак: возможности применения / И. Коваленко, А. Нестеров // Агроном. – 2016. – № 3. – С. 24-28.

99. Ковтуник І. Урожайність насіння тютюну сорту Берлей 38 залежно від удобрення та кількості ломок / І. Ковтуник, Ю. Сікора // Техніка і технології АПК. – 2015. – № 12. – С. 12-15.

100. Колесник Т. Секрети управління родючістю ґрунтів: Щоб зберегти гумус, головне - нагодувати мікрофлору ґрунту / Т. Колесник // Зерно. – 2018. – № 4. – С. 176-180.

101. Комок М. Невидимые помощники растений. Микробные инокулянты поддержат высокий показатель урожайности и сократят расходы аграриев / М. Комок // Зерно. – 2016. – № 9. – С. 94-98.

102. Кремсал В. За один проход / В. Кремсал // Зерно. – 2017. – № 1. – С. 206-207.

Локальное внесение минеральных удобрений во время обработки почвы позволяет сэкономить до 50% производственных затрат.

103. Кривуля О. Вплив різних систем мінерального живлення на урожайність льону олійного / О. Кривуля // Техніка і технології АПК. – 2018. – № 1. – С. 25-26.

У статті наведена інформація про технологію заготівлі кормів у рукавах з поліетиленової плівки, яка дозволяє практично виключити їх втрати під час зберігання та отримати якісний продукт.

104. Кук Дж. Питание пшеницы и плодородность почвы / Дж. Кук, Р. Дж. Фесет // *Агроном.* – 2018. – № 1. – С. 80-88.

105. Лиховид П. Вплив обробітку ґрунту, мінеральних добрив і густоти стояння рослин на врожайність силосної маси кукурудзи цукрової за краплинного зрошення / П. Лиховид, С. Лавренко, Н. Негуляєва // *Техніка і технології АПК.* – 2017. – № 10. – С. 28-31.

106. Лиховид П. Правильное питание - залог успеха. Система удобрения кукурузы сахарной в орошаемых условиях сухой Степи Украины / П. Лиховид // *Овощеводство.* – 2016. – № 6. – С. 30-32.

107. Лихочвор В. В. Урожайність ячменю залежно від елементів інтенсифікації технології вирощування / В. В. Лихочвор, О. С. Гораш, О. І. Потопляк // *Агроном.* – 2018. – № 1. – С. 112-114.

108. Лихочвор В. В. У сучасних інтенсивних технологіях - особлива увага Магнію / В. В. Лихочвор, А. М. Демчишин // *The Ukrainian Farmer.* – 2016. – № 1. – С. 36-39.

109. Лихочвор В. Його величність Магній і ще раз про Кальцій / В. Лихочвор, А. Демчишин // *Зерно.* – 2015. – № 12. – С. 112-116.

110. Літвінов Д. В. Ефективність застосування біопрепаратів за різних систем удобрення соняшнику і кукурудзи на зерно / Д. В. Літвінов, О. В. Шморгун // *Агроном.* – 2017. – № 1. – С. 160-165.

111. Логинова И. Перспективы использования ЖКУ для оптимизации фосфорного питания пшеницы / И.

Логинова // Агроиндустрия. – 2017. – № 7. – С. 28-35.

112. Логинова И. Успешный менеджмент фосфора / И. Логинова // Агроном. – 2016. – № 3. – С. 32-38.

113. Логінова І. Не варто економити на стартових добривах / І. Логінова // Агроном. – 2018. – № 4. – С. 30-34.

Припосівне удобрення ("стартер") - це невелика доза добрива, внесеного у найближчу до насіння зону під час сівби. Цей захід має на меті покращення початкового росту рослин шляхом забезпечення нормальних умов для їх живлення. В цій статті розглядаються способи розміщення стартера у ґрунті, стартерні елементи, дози внесення стартера та підбір добрив для внесення.

114. Мазур П. О. Кожен рік - сприймайте, як високосний / П. О. Мазур // Виноград. Вино. – 2017. – № 6. – С. 12-13. Вирощування винограду.

115. Мёбиус Й. Техника для внесення мінеральних добрив / Й. Мёбиус, А. Андреев // Аграрна техніка та обладнання. – 2016. – № 4. – С. 54-58.

116. Механізм захисної дії нанокompозитної системи «Екостим» для передпосівної обробки насіння / В. В. Туров, Т. В. Крупська, В. М. Барвінченко [та ін.] // Наука та інновації : наук.-практ. журн. – 2015. – №Т. 11, № 3. – С. 68-76.

Методом низькотемпературної ІН ЯМР спектроскопії у повітряному середовищі вивчено стан води в гідратованому порошку KCl, композитній системі KCl/AM1/H2O та з добавками гідрофобних органічних речовин.

117. Мирошніченко Н. Безводная альтернатива. Перспективы и возможные риски применения безводного аммиака в растениеводстве / Н. Мирошніченко, А. Рев-

тьє // *Зерно*. – 2016. – № 7. – С. 46-52.

118. Міграція біогенних елементів з ґрунту та врожайність кукурудзи за різного її удобрення / О. В. Шерстобоева, В. В. Волкогон, О. М. Бердніков, Т. Б. Мілютенко // *Вісник аграрної науки*. – 2015. – № 7. – С. 16-21.

119. Мілютенко Т. Б. Дослідження різних систем удобрення кукурудзи на зерно / Т. Б. Мілютенко // *Агроном*. – 2018. – № 4. – С. 88-90.

120. Мірошніченко М. Удобрення кукурудзи безводним аміаком / М. Мірошніченко, Уварова А. Ревтьє, Є. Гладких // *Пропозиція*. – 2018. – № 4. – С. 98-100.

121. Мірошніченко М. М. Особливості відбору ґрунту за локального внесення мінеральних добрив / М. М. Мірошніченко, Є. Ю. Гладких, А. В. Ревтьє // *Агроекологічний журнал*. – 2016. – № 4. – С. 75-80.

122. Моргун В. В. Роль біологічного азоту в азотному живленні рослин / В. В. Моргун, С. Я. Коць // *Вісник Національної академії наук України*. – 2018. – № 1. – С. 62-73.

123. Моргун В. В. Біологічний азот у сучасному сільськогосподарському виробництві / В. В. Моргун, С. Коць, Я // *Plant Varieties Studying and Protection (Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин)*. – 2018. – Т. 14. – № 3. – С. 285-294.

124. Музика Л. Стимули росту врожайності / Л. Музика, О. Іванісова // *Аграрний тиждень. Україна*. – 2018. – № 4. – С. 36-38. Про систему удобрення сої.

125. Мюррелл Т. С. Как способ внесения может повы-

силь эффективность калийных удобрений / Т. С. Мюррелл // Агроном. – 2015. – № 4. – С. 34-38.

126. Олійник В. Готуй сані восени, або як забезпечити успішну перезимівлю озимих / В. Олійник // Агроіндустрія. – 2017. – № 9. – С. 28-31.

127. Оптимізація норм мінеральних добрив на прогнозовану врожайність насіння сої (Glycine max L. Merr.) / С. А. Балюк, М. В. Лісовий, О. І. Маклюк, Р. М. Клименко // Вісник аграрної науки. – 2017. – № 7. – С. 5-9.

128. Орлов А. Современные принципы удобрения подсолнечника / А. Орлов // Агроном. – 2018. – № 4. – С. 118-120.

Припосівне удобрення ("стартер") - це невелика доза добрива, внесеного у найближчу до насіння зону під час сівби. Цей захід має на меті покращення початкового росту рослин шляхом забезпечення нормальних умов для їх живлення. В цій статті розглядаються способи розміщення стартера у ґрунті, стартерні елементи, дози внесення стартера та підбір добрив для внесення.

129. Основи підживлення інтенсивних насаджень яблуні та інших зерняткових культур / С. Полянчиков, О. Капітанська, В. Побережник, А. Ковбель // Пропозиція. – 2017. – № 7-8. – С. 118-120.

130. Особливості догляду за посівами озимої пшениці у весняний період / М. О. Венглінський, М. К. Глущенко, В. С. Запасний [та ін.] // Агроном. – 2018. – № 1. – С. 94-98.

131. Особливості застосування мінеральних добрив у посушливих умовах // Пропозиція. – 2016. – № 12. – С. 68-74.

132. Особливості застосування сірки на озимих культурах // *Агроном*. – 2017. – № 1. – С. 48-50.

133. Особливості природних цеолітів - носіїв мікроелементів у землеробстві / Л. І. Моклячук, Б. В. Нікітіна, А. М. Ліщук, М. М. Циба // *Агроекологічний журнал*. – 2015. – № 4. – С. 76-80.

134. Павленко І. Кушать подано! Технології внесення мінеральних добрив у ґрунт / І. Павленко // *Зерно*. – 2016. – № 6. – С. 100-102.

135. Павленко М. Внесення безводного аміаку - ефективність перевірена часом / М. Павленко, О. Демко // *Зерно*. – 2018. – № 8. – С. 144-145.

136. Павленко М. Смогастий кейс: внесення сухих добрив - вимоги сьогодні! / М. Павленко, О. Демко // *Зерно*. – 2018. – № 10. – С. 174-175. – Закінч. Почат. - № 8. - 2018.

137. Павлюк І. Як обходитися з азотом. Внесення безводного аміаку: агрегати, технологія і практичні рекомендації / І. Павлюк // *Зерно*. – 2015. – № 12. – С. 126-130.

138. Панасюк Р. Вплив нового мінерального добрива Нітроамофоска - М на врожайність сої / Р. Панасюк, О. Панасюк // *Пропозиція*. – 2018. – № 2. – С. 96-97.

139. Пелипенко О. Стрічкове живлення - революційна альтернатива / О. Пелипенко // *Зерно*. - 2019. - № 1. - С. 188-193.

В цій статті дана характеристика мінеральних добрив та їх форм, їх переваги та недоліки.

140. Полянчиков С. П. РОР - УР технологія стартового живлення . Тепер і в Україні / С. П. Полянчиков, В.

Й. Побережник // Агроном. – 2017. – № 1. – С. 34-35.

141. Репін К. І землю варто "годувати" / К. Репін // *Зерно*. – 2018. – № 2. – С. 110-116.

Ринок добрив в Україні.

142. Родючість ґрунту під пшеницею озимою за екологічно безпечних систем удобрення / Г. М. Седіло, А. О. Дубицька, О. Й. Качмар [та ін.] // *Вісник аграрної науки*. – 2018. – № 12. – С. 19-25.

143. Самойленко І. Precision farming – відсікання зайвого / І. Самойленко, О. Карпенчук // *Зерно*. – 2019. – № 1. – С. 28-32.

В статті йдеться про точне землеробство в Україні та у світі, про диференційоване внесення добрив за областями.

144. Сенчук М. Обґрунтування методики визначення норми внесення органічних та мінеральних добрив для системи органічного землеробства / М. Сенчук // *Техніка і технології АПК*. – 2017. – № 1. – С. 34-38.

Інформація про рубач коридорів, який застосовується для освітлення рядкових посадок різних порід дерев.

145. Скорляков В. И. Прикорневая подкормка: особенности внесения гранулированных минеральных удобрений / В. И. Скорляков // *Аграрна техніка та обладнання*. – 2015. – № 3. – С. 64-67.

146. Скоромний С. Мікроелементи врятують урожай, або як впоратися з наслідками спекотної весни? / С. Скоромний, Л. Антомонова // *Зерно*. – 2018. – № 5. – С. 148-152.

147. Скрильник Є. Застосування кальцієвмісних відходів / Є. Скрильник, А. Кутова, Я. Філімончук // *Пропозиція*. – 2015. – № 7-8. – С. 86-88.

148. Слюсар І. Чим кращі торфяники? / І. Слюсар, О. Соляник, В. Сербенюк // Аграрний тиждень. Україна. – 2017. – № 12. – С. 57-59.

Про особливості ефективного використання осушувальних органогенних ґрунтів.

149. Ступенко О. В. Стимулирование развития корневой системы и повышения иммунитета плодовых и ягодных культур / О. В. Ступенко // Напитки. Садоводство и виноградарство. Технологии и инновации. – 2016. – № 3. – С. 48-49.

150. Танчик С. Чому необхідно застосовувати фосфоритне борошно / С. Танчик // Пропозиція. – 2015. – № 12. – С. 70-71.

Фосфоритне борошно як один із головних елементів живлення рослин.

151. Тарасенко О. Азот: шлях добрив до ґрунту / О. Тарасенко // Агроіндустрія. – 2017. – № 7. – С. 22-26.

152. Тарасенко О. Цукрова кукурудза: формуємо смак у полі / О. Тарасенко // Агроном. – 2018. – № 1. – С. 134-140.

153. Удобрення соняшнику: сучасно та ефективно / О. Доценко, М. Мірошніченко, Д. Семенов [та ін.] // Пропозиція. – 2015. – № 5. – С. 58-62.

154. Усе, що потрібно знати аграрію про КАС // Пропозиція. – 2018. – № 9. – С. 106-107.

КАС - карбамідо - аміачна суміш.

155. Фадеев Л. В. Соя дружит с органикой / Л. В. Фадеев / Агроном. – 2017. – № 4. – С. 88-98.

156. Ходаківська О. В. Економічні проблеми відтворення родючості ґрунтів / О. В. Ходаківська, С.

Г. Корчинська, А. П. Матвієнко // Вісник аграрної науки. – 2017. – № 12. – С. 71-75.

157. Ходаніцький В. Макро - та мікродобрива для озимої пшениці восени / В. Ходаніцький, О. Ходаніцька // Пропозиція. – 2017. – № 10. – С.82- 87.

158. Ходаніцький В. Особливості застосування сірки в посівах озимої пшениці / В. Ходаніцький // Пропозиція. – 2015. – № 11. – С. 72-74.

159. Цилюрик А. Реанимация плодородия степи. Роль послеуборочных и послеуборочных остатков в сохранении почвенного плодородия / А. Цилюрик, В. Чабан, В. Судаков // Зерно. – 2015. – № 5. – С. 38-44 .

160. Чумак А. Мінерал життя, або важливість магнію та кальцію в системі удобрення / А. Чумак // Пропозиція. – 2018. – № 5. – С. 78-81.

161. Шрам І. К. Вирощувати виноград - праця творча / І. К. Шрам // Виноград. Вино. – 2017. – № 6. – С. 8-11.

162. Эффективное применение азота // Агроном. – 2017. – № 1. – С. 38-40.

163. Як вибрати якісні сучасні мінеральні добрива. Практичні поради фермеру // Зерно. – 2017. – № 8. – С. 52-53.

164. Ямковий В. Добрива "Росток" - гарант вдалої перезимівлі озимих культур / В. Ямковий // Агроном. – 2018. – № 3. – С. 32-33.

165. Ямковий В. Мінеральне живлення озимих культур навесні / В. Ямковий // Агроном. – 2018. – № 1. – С. 38-39.

166. Esprit Luc Внесение удобрений на кукурузе / L. Esprit // Агроном. – 2016. – № 2. – С. 128-134.

167. Moskalenko A. M. Economic grounding for ecologically safe strategy of mineral fertilizers use = Економічне обґрунтування екологічно безпечної стратегії застосування мінеральних добрив / А. М. Moskalenko, V. V. Volkohon // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 9. – С. 286-293.

У статті проаналізовано традиційні підходи до визначення оптимальних норм застосування мінеральних добрив у технологіях вирощування сільськогосподарських культур та нові, що базуються на результатах визначення активності біологічних процесів у ґрунті. Обґрунтовано економічну доцільність екологічно безпечної стратегії використання мінеральних добрив.

Органічні добрива

168. Андрієнко О. Рослинні рештки: зекономити на добривах та поліпшити стан поля / О. Андрієнко, А. Андрієнко // Пропозиція. – 2015. – № 1. – С. 66-70.

169. Бабченко Т. Вносимо гній одразу в город / Т. Бабченко // Ефективне кролівництво і звірівництво. – 2016. – № 6. – С. 28-33.

170. Биологические средства защиты растений. Органические удобрения нового поколения // Сад, виноград і вино України. – 2017. – № 3. – С. 12-16.

171. Біодеструктор стерні - ефективний засіб регулювання розкладанням поживних решток / Н. Нілова, М. Новохацький, В. Болоховська, О. Ростоцький // Техніка і технології АПК. – 2016. – № 11. – С. 33-35.

Про роль сої у виробництві екологічних харчових продуктів і забезпеченні виробництва кормів для птахівництва, тваринництва і рибництва, про новітні технології переробки олії (експандування).

172. Біокомпостування органічного субстрату на основі пташиного посліду за інтродукції асоціації грибів *Trichoderma harzianum* 128 / В. В. Волкогон, С. М. Деркач, С. Б. Дімова [та ін.] // Агроекологічний журнал. – 2018. – № 1. – С. 108-114.

173. Бобик С. Відродження органіки: економіка внесення / С. Бобик // Агроном. – 2016. – № 3. – С. 44-46.

174. Болоховская В. Быстрая утилизация. Как ускорить процесс разложения растительных остатков и улучшить фитосанитарное состояние и плодородие почвы / В. Болоховская, О. Коваленко // Зерно. – 2015. – № 11. – С. 76-78.

175. Будзяк О. С. Проблеми управління екологобезпечним землекористуванням / О. С. Будзяк, В. М. Будзяк // Агросвіт. – 2017. – № 5. – С. 3-9.

176. Вербицький С. Екологічно й рентабельно / С. Вербицький // Наше птахівництво. – 2017. – № 5. – С. 30-33.

177. Вишневська О. Картопля: як посадиш - так і збереш / О. Вишневська // Пропозиція. – 2017. – № 4. – С. 100-102.

178. Власова О. «За» і «проти» органічних добрив [Електронний ресурс] / О. Власова // Агрономія сьогодні. – 2018. – 19 жовт. – Режим доступу : <http://agro-business.com.ua/agro/ahronomiia-sohodni/item/11810-za-i-protu-orhanichnykh-dobryv.html> – Дата

останнього доступу: 25.02.2019.

179. Власова О. Як задобрити сад. Оптимізація живлення плодкових культур / О. Власова // *Зерно*. – 2018. – № 2. – С. 240-243.

180. Вожегова Р. А. Застосування добрив як запорука збереження родючості ґрунтів і стійкого розвитку сільськогосподарського виробництва / Р. А. Вожегова, О. М. Димов // *Таврійський науковий вісник*. – 2016. – Вип. 96 : Сільськогосподарські науки. – С. 21-31.

181. Волкогон В. В. Спрямованість ґрунтово-мікробіологічних процесів за впливу органічних і мінеральних добрив / В. В. Волкогон, О. В. Пиріг, Т. Ю. Британ // *Вісник аграрної науки*. – 2018. – № 6. – С. 5-11.

182. Вплив добрив на накопичення мікроелементів і важких металів у сірому лісовому ґрунті / С. Е. Дегодюк, О. А. Літвінова, О. В. Дмитренко, Л. П. Молдаван // *Агроекологічний журнал*. – 2017. – № 3. – С. 61-65.

183. Гирля Л. М. Збереження родючості ґрунтів України – запорука покращення якості сільськогосподарської продукції / Л. М. Гирля // *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. – 2017. – Вип. 3 (95). – С. 137-145.

У статті наведено огляд літератури із сучасного стану родючості ґрунтів та його впливу на врожайність і якість сільськогосподарських культур. Обґрунтовано, що найкращі умови для досягнення високої продуктивності рослин, а також підтримання родючості ґрунту створюються за повного виконання основних законів землеробства та елементів технології їх вирощування.

184. Голуб Г. Механізація виробництва компостів у аграрному виробництві / Г. Голуб, С. Павленко // Техніка і технології АПК. – 2016. – № 7. – С. 15-20.

185. Голуб Г. Механізація компостування / Г. Голуб, С. Павленко // The Ukrainian Farmer. – 2016. – № 4. – С. 148-152.

186. Гончаров А. Вторая жизнь отработанного субстрата / А. Гончаров // Агроиндустрия. – 2018. – № 4. – С. 32-38.

Отходы, образующиеся при промышленном выращивании грибов используются как органическое удобрение в растениеводстве.

187. Господаренко Г. Калий на вынос. Содержание К₂O в продукции культур полевого севооборота в зависимости от систем и доз удобрения / Г. Господаренко, О. Никитина, И. Прокопчук // Зерно. – 2017. – № 1. – С. 126-130.

188. Дегодюк Е. Піддати отруту біоконверсії / Е. Дегодюк // The Ukrainian Farmer. – 2016. – № 4. – С. 16-18.
Пташиний послід як добрива.

189. Дегодюк Т. Відродження органіки: підстилковий гній / Т. Дегодюк // Агроном. – 2015. – № 2. – С. 54-56.

190. Джонстон Д. ж. Роль органического вещества почвы в получении высоких урожаев / Д. ж. Джонстон // Агроном. – 2017. – № 1. – С. 52-54.

191. Динаміка родючості ґрунтів Степу / О. Л. Романенко, І. С. Куш, М. М. Солодушко, С. О. Заєць // Агроекологічний журнал. – 2016. – № 4. – С. 81-89.

192. Думич В. Аналіз конструкцій та результати досліджень мобільної техніки для внесення органіки /

В. Думич, Т. Ролько // Техніка і технології АПК. – 2015. – № 11. – С. 12-15.

193. Думич В. Результати досліджень мобільної техніки для внесення органіки / В. Думич, Т. Ролько // Аграрна техніка та обладнання. – 2016. – № 1. – С. 24-28.

194. Думич В. Розкидачі органіки / В. Думич // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 9. – С. 142-146.

195. Жолобецький Г. Ні краплі пестицидів, ні грама "мінералки": а прибутки подвійні ... / Г. Жолобецький // Пропозиція. – 2017. – № 10. – С.72-75.

196. Жолобецький Г. Органічні "вершки", або... Суперприправа для посівів / Г. Жолобецький // Пропозиція. – 2016. – № 12. – С. 151-154.

Тваринний гній як органічне добриво.

197. Жолобецький Г. Як покращити агровиробництво, або Що більше відходів - то більше доходів / Г. Жолобецький // Пропозиція. – 2016. – № 11. – С. 137-141.

198. «Задобрюємо» землю»: органічні добрива для відтворення ґрунтів і підвищення родючості [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://superagronom.com/articles/40-zadobryuyemo-zemlyu-organichni-dobryva-dlya-vidtvorennya-gruntiv-i-pidvischennya-rodyuchosti>. – Дата останнього доступу: 25.02.2019. – Назва з екрану.

199. Капустіна Л. Органічні добрива на новий лад / Л. Капустіна // Плантатор. – 2017. – № 2. – С. 92-93.

Удобрення картоплі пропареним компостом, що залишається після виробництва шампінйонів.

200. Колесник Т. Секрети управління родючістю

ґрунтів: Щоб зберегти гумус, головне - нагодувати мікрофлору ґрунту / Т. Колесник // *Зерно*. – 2018. – № 4. – С. 176-180.

201. Компенсація елементів живлення озимого ріпаку за рахунок внесення органічних добрив // *Агроном*. – 2018. – № 3. – С. 122-124.

202. Кравцов Д. Гуміреактор - джерело органічних добрив / Д. Кравцов // *Агроіндустрія*. – 2017. – № 11. – С. 82-85.

Гуміреактор - винахід українського агронома для отримання високоякісного рідкого органічного добрива - гумісток.

203. Крюков Д. Гній аміаку... не товариш! / Д. Крюков // *Тваринництво та ветеринарія*. – 2019. – № 1. – С. 46-47.

204. Крюкова Л. Гній - не водиця, гноєрозкидач - не розкіш / Л. Крюкова, А. Сухина // *Пропозиція*. – 2016. – № 3. – С. 157-160.

205. Крюкова Л. Розкидач органічних добрив: тест на якість та надійність / Л. Крюкова, Ю. Динько // *Тваринництво та ветеринарія*. – 2018. – № 4. – С. 60-62.

206. Кузняк Б. Я. Органічне виробництво - основа здоров'я людей і природи / Б. Я. Кузняк // *Економіка України*. – 2018. – № 7. – С. 76-83.

207. Кузьменко А. Удобрення виноградників у різних агрокліматичних умовах / А. Кузьменко // *Пропозиція*. – 2017. – № 5. – С. 140-144.

208. Кузьменко М. Фермерський біогаз / М. Кузьменко, Г. Голуб, С. Кухарець // *The Ukrainian Farmer*. – 2016. – № 7. – С. 70-71.

Висвітлено досвід виробництва біогазу та сертифікованих органічних добрив у фермерському господарстві.

209. Кутова А. Курячий концентрат / А. Кутова // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 2. – С. 105.

Пташиний послід як добриво.

210. Лазоренко М. Технологія виготовлення гранульованого курячого посліду / М. Лазоренко // Зерно. – 2018. – № 4. – С. 172-174.

211. Лісенко В. П. Агротехнические особенности использования пометных компостов в земледелии / В. П. Лісенко // Ефективне птахівництво. – 2015. – № 7. – С. 41-48.

212. Лысенко В. Экономика технологии ускоренной переработки птичьего помета / В. Лысенко // Тваринництво сьогодні. – 2016. – № 4. – С. 32-37.

213. Лысенко В. П. Птичий помет - побочная продукция птицефабрик / В. П. Лысенко // Ефективне птахівництво. – 2017. – № 4. – С. 43-48. – Поч. Закінч. - № 7 - 2017.

214. Лысенко В. П. Эколого-экономические аспекты утилизации птичьего помета / В. П. Лысенко // Ефективне птахівництво. – 2017. – № 5-6. – С. 46-49.

215. Мельник В. Найпростіша переробка посліду / В. Мельник // Наше птахівництво. – 2016. – № 4. – С. 40-44.

Компостування - найбільш поширений та економічно вигідний спосіб переробки підстилкового посліду.

216. Мельник В. О. Спалювання підстилкового посліду: аргументи ЗА і ПРОТИ / В. О. Мельник // Су-

часне птахівництво. – 2016. – № 7-8. – С. 13-17.

217. Михно М. Живлення для полуниць / М. Михно // Плантатор. – 2019. – № 1. – С. 96-97.

218. Міграція біогенних елементів з ґрунту та врожайність кукурудзи за різного її удобрення / О. В. Шерстобоева, В. В. Волкогон, О. М. Бердніков, Т. Б. Мілютенко // Вісник аграрної науки. – 2015. – № 7. – С. 16-21.

219. Мінералов О. Добрива з побічної продукції / О. Мінералов, В. Пінчук, О. Тертична // Аграрний тиждень. Україна. – 2017. – № 1-2. – С. 94-95.

220. Мюррелл Т. С. Управление содержанием калия в почве в прикорневой зоне кукурузы / Т. С. Мюррелл, Т. Дж. Вин // Агроном. – 2017. – № 1. – С. 88-92.

221. М'яка М. Бактерія для компосту / М. М'яка // The Ukrainian Farmer. – 2016. – № 12. – С. 104-107.

222. Найкращі практики зберігання та обробки гною свиней // Прибуткове свинарство. – 2018. – № 1. – С. 44-47.

223. Органічна сировина - відповідь на питання якості ґрунтів / Л. Олійник, С. Галушка, Є. Скрильник, А. Кутова // Аграрний тиждень. Україна. – 2015. – № 6. – С. 38-39.

224. Органические удобрения [Электронный ресурс]. – Режим доступа : [https://ru.wikipedia.org/wiki/ Органические_удобрения](https://ru.wikipedia.org/wiki/Органические_удобрения). – Дата послед. доступа: 25.02.2019. – Название с экрана.

225. Органические удобрения: какие бывают, применение, способы внесения, природные и промышленные

виды [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://udobreniya.info/klassy/organicheskie>. – Дата послед. доступа: 25.02.2019. – Название с экрана.

226. Органоминеральные удобрения [Электронный ресурс]. – Режим доступа : https://ru.wikipedia.org/wiki/Органоминеральные_удобрения. – Дата послед. доступа: 25.02.2019. – Название с экрана.

227. Орлов А. Питание подсолнечника и особенности применения органических удобрений / А. Орлов // Агроном. – 2017. – № 1. – С. 146-152.

228. Переработка и использование отходов птицеводства // Ефективне птахівництво. – 2015. – № 10. – С. 44-47.

229. Подымняк М. Подготовка почвы под закладку плантации голубики / М. Подымняк // Ягодник. – 2017. – № 2. – С. 82-85.

230. Посівні якості насіння сільськогосподарських культур за дії органо-мінерального добрива Viteri-8-4-5 / М. В. Драга, О. О. Кічігіна, Ю. О. Зацарінна, Ю. А. Цибро // Агроекологічний журнал. – 2017. – № 4. – С. 76-82.

231. Постельга С. Законодавчі ініціативи і пропозиції щодо поводження з побічними продуктами тваринництва і птахівництва / С. Постельга, О. Тонковид // Техніка і технології АПК. – 2018. – № 7. – С. 21-26.

У статті проаналізовано положення Закону України "Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною" та Національної стратегії управління відходами до 2030 р., які визначають головні напрями державного регулювання у сфері

поводження х відходами. Наведено основні аспекти знезараження твердого гною біологічним та біотермічним методами, розділення гною на рідку і тверду фракції, а також біологічного очищення рідкої фракції гною метановим зброджуванням.

232. Рахметов Д. Альтернатива удобренням / Д. Рахметов // *Зерно*. – 2015. – № 11. – С. 38-42. Обогащение почвы питательными веществами за счет сидеральных культур.

233. Репин К. В поисках баланса. Возможно ли рациональное сочетание растениеводства и животноводства? / К. Репин // *Зерно*. – 2017. – № 1. – С. 60-64.

234. Репін К. І землю варто "годувати" / К. Репін // *Зерно*. – 2018. – № 2. – С. 110-116. Ринок добрив в Україні.

235. Рудик Л. Гідротермальна карбонізація біомаси - шлях до вирішення екологічних проблем / Л. Рудик // *Пропозиція*. – 2018. – № 11. – С. 56-59.

236. Семакович С. Універсальні розкидачі органічних добрив фірми Propag (Польща) / С. Семакович // *Техніка і технології АПК*. – 2017. – № 2. – С. 21-22.

237. Сенчук М. Обґрунтування методики визначення норми внесення органічних та мінеральних добрив для системи органічного землеробства / М. Сенчук // *Техніка і технології АПК*. – 2017. – № 1. – С. 34-38.

Інформація про рубач коридорів, який застосовується для освітлення рядкових посадок різних порід дерев.

238. Сисоєв М. Тепер гній треба автоклавувати?! / М. Сисоєв, О. Юрченко // *Прибуткове свинарство*. – 2015. – № 2. – С. 40-42.

239. Сітніков С. Скільки коштує гній? / С. Сітніков // Прибуткове свинарство. – 2014. – № 6. – С. 104-108. Перетворення рідкого гною свиней на органічне добриво.

240. Скрильник Є. Гранульовані чи сипучі? / Є. Скрильник, А. Кутова // Аграрний тиждень. Україна. – 2016. – № 1-2. – С. 68-69. Переробка відходів різного походження на органічні та органо-минеральні добрива.

241. Скрильник Є. В. Науково-технологічні основи виробництва екологічно безпечних добрив на основі відходів органічного походження / Є. В. Скрильник, В. А. Гетманенко, А. М. Кутова // Екологічний вісник. – 2017. – № 2. – С. 24-25.

В умовах дефіциту органічних добрив, який склався в Україні, для підтримки сталого розвитку землеробства необхідно долучити до виробництва добрив різноманітні органічні відходи як джерело поповнення запасів гумусу і поживних елементів у ґрунті.

242. Слепцов Ю. В. Органічне овочівництво : навч. посіб. / Ю. В. Слепцов, І. О. Федосій. – Вінниця : ТОВ "Нілан-ЛТД", 2016. – 272 с.

243. Степанова Л. Нищівний удар по жужелиці / Л. Степанова // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 9. – С. 24.

244. Тарасенко О. Бережи органіку змолоду... / О. Тарасенко // Агроіндустрія. – 2018. – № 3. – С. 28-32.
Про відтворення родючості ґрунту.

245. Тарасенко О. Цукрова кукурудза: формуємо смак у полі / О. Тарасенко // Агроном. – 2018. – № 1. – С. 134-140.

246. Техника для внесення жидких органічних добрив // *Зерно*. – 2015. – № 1. – С. 232-234.

247. Технології поліпшення родючості ґрунту / І. Шувар, В. Гнидюк, О. Бунчак [та ін.] // *Зерно*. – 2016. – № 2. – С. 158-163.

248. Тихончук Д. Технологія компостування помета / Д. Тихончук // *Сучасне птахівництво*. – 2016. – № 4. – С. 29-31.

249. Транспортировка и хранение помета // *Ефективне птахівництво*. – 2015. – № 1. – С. 47-48.

Птичий помет как органическое удобрение.

250. Фадеєв Л. В. Соя дружит с органікою / Л. В. Фадеєв // *Агроном*. – 2017. – № 4. – С. 88-98.

251. Фурманець М. Г. Застосування гумату калію в технології вирощування картоплі / М. Г. Фурманець, Ю. С. Фурманець, О. В. Коломієць // *Агроном*. – 2017. – № 3. – С. 152-154.

252. Хвостик В. Користь від посліду / В. Хвостик // *Наше птахівництво*. – 2016. – № 3. – С. 30-33.

Про найпоширеніші способи утилізації та переробки пташиного посліду з максимальною користю.

253. Ходаківська О. В. Економічні проблеми відтворення родючості ґрунтів / О. В. Ходаківська, С. Г. Корчинська, А. П. Матвієнко // *Вісник аграрної науки*. – 2017. – № 12. – С. 71-75.

254. Шевченко І. Шляхи використання органічних відходів свинарства / І. Шевченко, В. Козир, В. Харитонов // *Тваринництво України*. – 2018. – № 2-3. – С. 16-22.

Розглянуто аналіз існуючих і перспективних технологій

утилізації органічних відходів свинарства з визначенням напрямів найбільш раціонального розв'язання проблеми.

255. Шкурко Т. П. Органічне землеробство за розвинутого тваринництва / Т. П. Шкурко // Вісник аграрної науки. – 2017. – № 1. – С. 24-28.

256. Якість місцевої сировини різного походження та способи її раціонального використання в сільському господарстві / Є. В. Скрильник, А. М. Кутова, В. А. Гетманенко, Ю. Н. Товстий // Вісник аграрної науки. – 2016. – № 7. – С. 12-16.

Розглянуто технологічні аспекти переробки сировини на добрива та особливості її раціонального використання в сільському господарстві.

Органо-мінеральні добрива

257. Артем'єва К. С. Економічна ефективність комплексного застосування рідких органо-мінеральних добрив / К. С. Артем'єва // Вісник аграрної науки. – 2018. – № 5. – С. 73-76.

258. Василенко М. Г. Вплив нових вітчизняних добрив і регуляторів росту рослин на мікробіологічні процеси в ґрунті / М. Г. Василенко // Вісник аграрної науки. – 2017. – № 8. – С. 12-18.

259. Василенко М. Г. Вплив органо-мінеральних добрив на міграцію радіонуклідів у сірих лісових ґрунтах / М. Г. Василенко, А. П. Стадник, П. М. Душко // Агроекологічний журнал. – 2016. – № 1. – С. 31-37.

260. Василенко М. Г. Органо-мінеральні добрива і регулятори росту рослин в органічному землеробстві / М. Г. Василенко // Вісник аграрної науки. – 2017. – №

2. – С. 11-18.

261. Василенко М. Г. Перспективи застосування орґано-мінеральних добрив і регуляторів росту рослин / М. Г. Василенко, А. П. Стадник, П. М. Душко // Аґроекологічний журнал. – 2017. – № 3. – С. 96-102.

262. Види добрив [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://agro-smart.com.ua/ua/news/vidy-udobreniyu>. – Дата останнього доступу: 20.02.2019. – Назва з екрану.

263. Гумінові препарати та орґано-мінеральні добрива у сучасних системах удобрення та відтворення родючості ґрунтів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://frey-aagro.com.ua/ru/pressroom/poleznye-statii/28-guminovi-preperety-v-sisteme-plodorodia-pochv>. – Дата останнього доступу: 14.02.2019. – Назва з екрану.

264. Добрива [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Добрива>. – Дата останнього доступу: 20.02.2019. – Назва з екрану.

265. Ефективність використання зольних компонентів у складі орґано-мінеральної композиції за вирощування пшениці озимої / В. І. Кашковський, М. Д. Аксиленко, В. О. Євдокименко, Д. С. Каменських // Аґроекологічний журнал. – 2018. – № 1. – С. 57-65.

266. Іваніна В. В. Поживний режим чорнозему вилугуваного за різних систем удобрення буряків цукрових / В. В. Іваніна, І. А. Павук, Г. М. Мазур // Вісник аґранної науки. – 2018. – № 4. – С. 13-19.

267. Композиційна КАС «Фонтіс» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://spechimagro.com.ua/produktsiya/kompozitsijna-kas-fontis/> – Дата останнього

доступу : 20.02.2019. – Назва з екрану.

268. Мілютенко Т. Б. Дослідження різних систем удобрення кукурудзи на зерно / Т. Б. Мілютенко // Агроном. – 2018. – № 4. – С. 88-90.

269. Онищук В. П. Предпосевная обработка органоминеральным удобрением гумат калия "РОСТ ОК" / В. П. Онищук // Агроном. – 2018. – № 3. – С. 58-59.

270. Органо-мінеральні добрива для городу та саду [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://agronomist.in.ua/pro-roslinnij-svit/organo-mineralni-dobryva-dlya-gorodu-ta-sadu.html> – Дата останнього доступу: 14.02.2019. – Назва з екрану.

271. Органо-мінеральні добрива від ефективності до застосування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://besida.in.ua/organo-mineralni-dobryva-vid-efektyvnosti-do-zastosuvannya.html>. – Дата останнього доступу: 20.02.2019. – Назва з екрану.

272. Органо-мінеральні добрива. Ефективність застосування. Екологічність [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://budbud.in.ua/organo-mineralni-dobryva-efektyvnist-zastosuvannya-ekologichnist.html>. – Дата останнього доступу: 20.02.2019. – Назва з екрану.

273. Посівні якості насіння сільськогосподарських культур за дії органо-мінерального добрива Viteri-8-4-5 / М. В. Драга, О. О. Кічігіна, Ю. О. Зацарінна, Ю. А. Цибро // Агроекологічний журнал. – 2017. – № 4. – С. 76-82.

274. Препарат «Граунд Прана» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://spechimagro.com.ua/produktsiya/preparat-graund-prana/> - Дата останнього

доступу: 20.02.2019. – Назва з екрану.

275. Репін К. І землю варто "годувати" / К. Репін // *Зерно*. – 2018. – № 2. – С. 110-116.

Ринок добрив в Україні.

276. Рідкі добрива «Фонтіс» (ЖКУ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://spechimagro.com.ua/produktsiya/ridki-dobriwa-fontis-zhku>. – Дата останнього доступу : 20.02.2019. – Назва з екрану.

277. Родючість ґрунту під пшеницею озимою за екологічно безпечних систем удобрення / Г. М. Седіло, А. О. Дубицька, О. Й. Качмар [та ін.] // *Вісник аграрної науки*. – 2018. – № 12. – С. 19-25.

278. РОКОГУМИН. Результати впечатляють // *Аграрний тиждень*. Україна. – 2016. – № 1-2. – С. 68-69.

Органо-минеральное удобрение.

279. Сєвідова І. О. Застосування органо-мінеральних добрив як елемент формування прибуткового виробництва овочів [Електронний ресурс] / І. О. Сєвідова, Л. О. Лещенко // *Економіка розвитку*. – 2016. – № 3. – С. 65-70. – Режим доступу : http://www.ed.ksue.edu.ua/ER/knt/eu163_79/e163sev.pdf. – Дата останнього доступу : 15.02.2019. – Назва з екрану.

280. Скрильник Є. Гранульовані чи сипучі? / Є. Скрильник, А. Кутова // *Аграрний тиждень*. Україна. – 2016. – № 1-2. – С. 68-69.

Переробка відходів різного походження на органічні та органо-минеральні добрива.

281. Спецхімагро. Ґрунтomodифікуючі органо-мінеральні рідкі добрива нової формації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://spechimagro.com.ua>. –

Дата останнього доступу : 20.02.2019. – Назва з екрану.

282. Фадеєв Л. В. Соє дружит с органікою / Л. В. Фадеєв // Агроном. – 2017. – № 4. – С. 88-98.

283. Фурманець М. Г. Застосування гумату калію в технології вирощування картоплі / М. Г. Фурманець, Ю. С. Фурманець, О. В. Коломієць // Агроном. – 2017. – № 3. – С. 152-154.

284. Ямковий В. Добрива "Росток" - гарант вдалої перезимівлі озимих культур / В. Ямковий // Агроном. – 2018. – № 3. – С. 32-33.

Відходи як добриво

285. Білоусов І. В. Успішне розв'язання проблем утилізації відходів у тваринництві та птахівництві / І. В. Білоусов // Екологічний вісник. – 2014. – № 6. – С. 21.

286. Біокомпостування органічного субстрату на основі пташиного посліду за інтродукції асоціації грибів *Trichoderma harzianum* 128 / В. В. Волклгон, С. М. Деркач, С. Б. Дімова [та ін.] // Агроекологічний журнал. – 2018. – № 1. – С. 108-114.

287. Бобик С. Відродження органіки: свинячий гній / С. Бобик // Прибуткове свинарство. – 2015. – № 4. – С. 106-109.

288. Будівництво компостного майданчику // Прибуткове свинарство. – 2015. – № 6. – С. 100-105.

289. Василенков В. Утилізація побічних відходів переробки продуктів рослинництва при виробництві тепла і одержанні гранульованих мінеральних добрив / В. Василенков // Тваринництво України. – 2016. – №

11-12. – С. 12-14.

290. Голуб Г. Механізація виробництва компостів у аграрному виробництві / Г. Голуб, С. Павленко // Техніка і технології АПК. – 2016. – № 7. – С. 15-20.

291. Голуб Г. Механізація компостування / Г. Голуб, С. Павленко // The Ukrainian Farmer. – 2016. – № 4. – С. 148-152.

292. Голян В. А. Комплексний розвиток переробно-харчових виробництв як альтернатива сировинній спрямованості аграрного сектора / В. А. Голян, Д. М. Шмаров // Агросвіт. – 2018. – № 13. – С. 8-14.

Обгрунтовано, що послаблення сировинної спрямованості вітчизняного аграрного сектору залежить від комплексного розвитку переробно-харчових виробництв, який передбачає диверсифікацію номенклатури випуску готової продукції у відповідності з наявною кон'юнктурою продовольчих ринків, впровадження маловідходних та безвідходних технологій на основі модернізації і реконструкції виробничо-технічної бази, утилізацію відходів рослинного та тваринного походження. Встановлено, що комплексний розвиток переробно-харчових виробництв дозволить збільшити обсяг виробництва та експорту продукції з високою доданою вартістю, що сприятиме скороченню сировинного експорту, зокрема сільськогосподарської сировини, зменшить питому вагу зернових та олійних культур в структурі аграрного експорту, а також забезпечить скорочення непродуктивного імпорту м'яса та їстівних субпродуктів. Доведено, що модернізація переробного сегмента АПК має відбуватися на принципово нових засадах, в першу чергу, на засадах комплексного використання сільськогосподарської сировини у всіх фазах агропродуктового ланцюга, щоб паралельно з випуском якісної продовольчої продукції залучати у господарський обіг значні обсяги рослинних та тваринних

відходів, які забезпечать виробництво дешевого біологічного палива та стануть ефективною кормовою добавкою і екологічно безпечним органічним добривом.

293. Гончаров А. Вторая жизнь отработанного субстрата / А. Гончаров // Агроиндустрия. – 2018. – № 4. – С. 32-38.

Отходы, образующиеся при промышленном выращивании грибов используются как органическое удобрение в растениеводстве.

294. Гончаров А. Фермер жжет: правильно и неправильно / А. Гончаров // Зерно. – 2016. – № 2. – С. 74-82.

295. Гуменюк Г. Д. Вимоги законів та стандартів України щодо поводження з відходами / Г. Д. Гуменюк, Г. В. Войтюк // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2015. – № 4. – С. 38-40.

296. Гуменюк Г. Д. Поводження з відходами: вимоги Європейського Союзу і законодавства України / Г. Д. Гуменюк, Г. В. Войтюк // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2015. – № 3. – С. 26-29.

297. Дегодюк Е. Піддати отруту біоконверсії / Е. Дегодюк // The Ukrainian Farmer. – 2016. – № 4. – С. 16-18.

Пташиний послід як добрива.

298. Дегодюк Е. Рентабельне застосування / Е. Дегодюк, О. Літвінова, А. Кириченко // Аграрний тиждень. Україна. – 2017. – № 12. – С. 72-73.

Про застосування відходів промислових свинокомплексів як добрива.

299. Джетер О. Компост садовый [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.countrysideliving.net/GRD_PRJ_Org-Compost_Aug05.html. – Дата последнего доступа: 07.02.2019. – Название с экрана.

300. Жейнова Н. Утилізація птиці / Н. Жейнова // Наше птахівництво. - 2016. – № 1. – С. 78-80.

301. Жолобецький Г. Як покращити агровиробництво, або Що більше відходів - то більше доходів / Г. Жолобецький // Пропозиція. – 2016. – № 11. – С. 137-141.

302. Как приготовить правильный компост? [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://7dach.ru/Samdolis/kak-prigotovit-pravilnyu-kompost-3336.html> - Дата последнего доступа: 07.02.2019. – Название с экрана.

303. Картопляні відходи – найкраще добриво для смородини: заготівля, застосування, результат [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://sad.net.ua/kartoplyani-vidhody-najkrashhe-dobryvo-dlya-smorodyny-zagotivlya-zastosuvannya-rezultat>. – Дата останнього доступу : 07.02.2019. – Назва з екрану.

304. Компост [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ru.wikipedia.org/wiki/Компост>. – Дата останнього доступу : 07.02.2019. – Назва з екрану.

305. Компостування – перспективний спосіб перетворити відходи в добриво [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.agrotimes.net/rastenievodstvo/kompostuvannya-perspektivnij-sposib-peretvoriti-vidhody-dobryvo>. – Дата останнього доступу: 07.02.2019. – Назва з екрану.

306. Компостування трупів свиней // Прибуткове свинарство. – 2015. – № 5. – С. 88-91.

307. Косенко О. Как сделать компост за 14 дней [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://ogorodbezzabot.ru/udobreniya/bystryj-kompost.html>. – Дата последнего доступа: 07.02.2019. – Название с экрана.

308. Кравцов Д. Гуміреактор - джерело органічних добрив / Д. Кравцов // Агроиндустрия. – 2017. – № 11. – С. 82-85.

Гуміреактор – винахід українського агронома для отримання високоякісного рідкого органічного добрива – гумісток.

309. Крюков Д. Гній аміаку... не товариш! / Д. Крюков // Тваринництво та ветеринарія. – 2019. – № 1. – С. 46-47.

310. Купінець Л. Є. Впровадження зарубіжного досвіду поводження з відходами в Україні / Л. Є. Купінець, С. І. Рассадникова // Екологічний вісник. – 2014. – № 6. – С. 22-23.

Аналізується катастрофічний стан сучасних процесів організації та управління відходами в Україні. Робиться висновок, що подолання катастрофічного стану в Україні слід здійснювати шляхом удосконалення та інноваційного перетворення системи управління та організації поводження з відходами на сучасну, ефективно діючу систему.

311. Кутова А. Компост із комбінованої сировини / А. Кутова // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 8. – С. 80-81.

312. Кутова А. Курячий концентрат / А. Кутова // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 2. – С. 105.

Пташиний послід як добриво.

313. Лісенко В. П. Агротехнические особенности использования пометных компостов в земледелии / В. П. Лісенко // Ефективне птахівництво. – 2015. – № 7. – С. 41-48.

314. Мельник В. Найпростіша переробка посліду / В. Мельник // Наше птахівництво. – 2016. – № 4. – С. 40-44.

Компостування – найбільш поширений та економічно вигідний спосіб переробки підстилкового посліду.

315. Мельник В. Переробка відходів / В. Мельник // Наше птахівництво. – 2018. – № 1. – С. 38-41.

За налагодженої системи переробки відходів вони не сприятимуть розповсюдженню патогенних мікроорганізмів, а використовуватимуться як кормова сировина для птиці.

316. Мельник В. Утилізація відходів інкубації / В. Мельник // Наше птахівництво. - 2019. - № 1. - С. 20-23.

317. Мінералов О. Добрива з побічної продукції / О. Мінералов, В. Пінчук, О. Тертична // Аграрний тиждень. Україна. – 2017. – № 1-2. – С. 94-95.

318. М'яка М. Бактерія для компосту / М. М'яка // The Ukrainian Farmer. – 2016. – № 12. – С. 104-107.

319. М'яка М. Компостні трансформації / М. М'яка // The Ukrainian Farmer. – 2016. – № 7. – С. 66-68.

Наведено результати досліджень, що ведуться в напрямі отримання біодобрив із заданими властивостями.

320. Найкращі практики зберігання та обробки гною свиней // Прибуткове свинарство. – 2018. – № 1. – С.

44-47.

321. Національний форум "Поводження з відходами в Україні" законодавство, економіка, технології" // Екологічний вісник. – 2014. – № 6. – С. 2-3.

322. Омеляненко Т. Л. Напрями екологічної політики у сфері поводження з відходами в Україні / Т. Л. Омеляненко, Ю. М. Маковецька // Екологічний вісник. – 2015. – № 6. – С. 8-9.

323. Павленко С. Закордонні технології анаеробного переробляння органічних відходів / С. Павленко, О. Ляшенко, Ю. Філоненко // Техніка і технології АПК. – 2014. – № 10. – С. 28-34. – Закінч. Почат. № 9. – 2014.

324. Переработка и использование отходов птицеводства // Ефективне птахівництво. – 2017. – № 1. – С. 39-43.

325. Постельга С. Законодавчі ініціативи і пропозиції щодо поводження з побічними продуктами тваринництва і птахівництва / С. Постельга, О. Тонковид // Техніка і технології АПК. – 2018. – № 7. – С. 21-26.

У статті проаналізовано положення Закону України "Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною" та Національної стратегії управління відходами до 2030 р., які визначають головні напрями державного регулювання у сфері поводження з відходами. Наведено основні аспекти знезараження твердого гною біологічним та біотермічним методами, розділення гною на рідку і тверду фракції, а також біологічного очищення рідкої фракції гною метановим зброджуванням.

326. Прокудіна Н. Куди дівати відходи інкубації / Н.

Прокудіна // Наше птахівництво. – 2017. – № 6. – С. 26-29.

В статті надається характеристика нових сучасних кросів, а також основних постачальників генетичної продукції на цьому ринку.

327. Резолюція Національного Форуму "Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології" // Екологічний вісник. – 2014. – № 6. – С. 4-5.

Міститься резолюція Національного Форуму "Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології", який проходив 4-5 листопада 2014 р. в Києві.

328. Репин К. В поисках баланса. Возможно ли рациональное сочетание растениеводства и животноводства? / К. Репин // Зерно. – 2017. – № 1. – С. 60-64.

329. Світові еколого-економічні пріоритети у вирішенні проблем відходів / М. Г. Громико, А. П. Пашков, Л. А. Нападовська [та ін.] // Безпека життєдіяльності. – 2015. – № 3. – С. 19-22.

330. Сітніков С. Скільки коштує гній? / С. Сітніков // Прибуткове свинарство. – 2014. – № 6. – С. 104-108.

Перетворення рідкого гною свиней на органічне добриво.

331. Скрильник Є. Гранульовані чи сипучі? / Є. Скрильник, А. Кутова // Аграрний тиждень. Україна. – 2016. – № 1-2. – С. 68-69. Переробка відходів різного походження на органічні та органо-минеральні добрива..

332. Терещенко В. Відходи - у доходи / В. Терещенко // Охорона праці. – 2016. – № 9. – С. 23.

У Чернігівському відділенні ПАТ "САН ІнБев Україна" за-

робляють на чому тільки можуть – на відходах.

333. Технології поліпшення родючості ґрунту / І. Шувар, В. Гнидюк, О. Бунчак [та ін.] // *Зерно*. – 2016. – № 2. – С. 158-163.

334. Тихончук Д. Технология компостирования помета / Д. Тихончук // *Сучасне птахівництво*. – 2016. – № 4. – С. 29-31.

335. Транспортировка и хранение помета // *Ефективне птахівництво*. – 2015. – № 1. – С. 47-48. *Птичий помет как органическое удобрение.*

336. Улько Є. М. Управління проектом із переробки курячого посліду на якісний торфопослідний компост та забезпечення меліоративної дії з відтворення родючості ґрунтів / Є. М. Улько // *Агросвіт*. – 2018. – № 17. – С. 26-35.

Метою статті є необхідність дослідити та обґрунтувати доцільність розробки та управління проектом із переробки курячого посліду на якісний торфопослідний компост для забезпечення меліоративної дії з відтворення родючості ґрунтів. У роботі приведені основні результати управління проектом із виробництва торфопослідного компосту за технології приготування компостної суміші в спеціальному цеху із закладенням її на час біоферментації в заглиблені сховища, де змішування відбувається бульдозером з додаванням фосфогіпсу й хлористого калію. З'ясовано, що від унесення торфопослідного компосту на площі сівозміни, щорічний прямий економічний ефект (умовний прибуток) становить 2087,7 тис. грн, у тому числі від поліпшення реакції ґрунтового розчину – 1080,9 тис. грн. Тобто меліоративна дія компосту за обчисленим додатковим (екологічним) ефектом становить майже половину величини від прямого економічного ефекту.

337. Формування стратегії поводження з відходами в

умовах децентралізації влади: проблеми та перспективи реалізації на рівні місцевих громад // Екологічний вісник. – 2015. – № 6. – С. 6-7.

Представлено огляд роботи національного форуму "Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології", який відбувся 10-11 листопада 2015 р. в м. Києві.

338. Хвостик В. Користь від посліду / В. Хвостик // Наше птахівництво. – 2016. – № 3. – С. 30-33.

Про найпоширеніші способи утилізації та переробки пташиного посліду з максимальною користю.

339. Хмара А. Немного о кроличьем навозе / А. Хмара // Ефективне кролівництво і звірівництво. – 2017. – № 9. – С. 54-57.

340. Хохура П. Живлення від А до Я / П. Хохура // Садівництво по-українськи. – 2018. – № 5. – С. 74-81.

341. Чайка В. Крематори: вимоги та можливості / В. Чайка // Наше птахівництво. – 2015. – № 1. – С. 32-34.

Перетворення відходів птахівництва на попіл.

342. Шевченко І. Шляхи використання органічних відходів свинарства / І. Шевченко, В. Козир, В. Харитонов // Тваринництво України. – 2018. – № 2-3. – С. 16-22.

Розглянуто аналіз існуючих і перспективних технологій утилізації органічних відходів свинарства з визначенням напрямів найбільш раціонального розв'язання проблеми.

343. Що потрібно зробити для зменшення накопичення відходів в Україні? // Екологічний вісник. – 2015. – № 2. – С. 22.

Зроблено огляд роботи круглого столу "Законодавче регулювання поводження з відходами в Україні", який відбувся

11 березня 2015 року в Національній академії наук України.

344. Якість місцевої сировини різного походження та способи її раціонального використання в сільському господарстві / Є. В. Скрильник, А. М. Кутова, В. А. Гетманенко, Ю. Н. Товстий // Вісник аграрної науки. – 2016. – № 7. – С. 12-16.

Розглянуто технологічні аспекти переробки сировини на добрива та особливості її раціонального використання в сільському господарстві.

Техніка для внесення добрив

345. Адамчук В. Агрегат для внесення твердих органічних добрив на базі автомобільного шасі / В. Адамчук, С. Погорілий // Техніка і технології АПК. – 2017. – № 2. – С. 17-19.

346. Адамчук В. Стрічкове внесення твердих мінеральних добрив / В. Адамчук, О. Говоров, Є. Петриченко // Пропозиція. – 2015. – № 4. – С. 136-137.

347. Белявцев М. Amazone: вперед до інновацій / М. Белявцев // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 12. – С. 24-25.

Компанія Amazone напередодні відкриття виставки Agritechnica 2017 представила відвідувачам понад 60 різних машин і функціональних моделей.

348. Белявцев М. Удосконалений Strip-Till / М. Белявцев // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 12. – С. 28-29.

Компанія Mzuri репрезентувала на виставці Agritechnica 2017 посівні комплекси, що здатні за один прохід

здійснити обробіток ґрунту, внести мінеральні добрива й одночасно провести сівбу.

349. Бондаренко В. Техніка, яка підвищує врожайність / В. Бондаренко // Аграрний тиждень. Україна. – 2015. – № 3. – С. 46-48.

Машини для внесення добрив.

350. Броварець О. Апарат для внесення добрив /О. Броварець // The Ukrainian Farmer. – 2016. – № 3. – С. 170-172.

351. Броварець О. О. Аналіз конструкцій систем для внесення технологічного матеріалу / О. О. Броварець // Хранение и переработка зерна. – 2015. – № 3-4. – С. 45-48.

352. Броварець О. О. Удосконалення систем для диференційного внесення технологічного матеріалу / О. О. Броварець // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 8. – С. 26-32.

353. Вильмер Х. Четыре разбрасывателя удобрений в сравнении / Х. Вильмер // Аграрна техніка та обладнання. – 2017. – № 1. – С. 16-22.

354. Вожик Ю. Резерви мінерального живлення зернових культур / Ю. Вожик, В. Насонов // Пропозиція. – 2017. – № 2. – С. 44-48.

Про внесення добрив під час сівби.

355. Вожик Ю. Поради до весняно-польових робіт / Ю. Вожик, В. Насонов // Аграрний тиждень. Україна. – 2017. – № 3. – С. 28-31.

Внесення добрив за допомогою машин.

356. Вожик Ю. Як посієш - то й пожнеш / Ю. Вожик,

В. Насонов // Пропозиція. – 2018. – № 5. – С. 54-58.

Машини для обробітку ґрунту, машини для сівби, машини для внесення добрив.

357. Вожик Ю. Тукорозподільники: можливості і реальність / Ю. Вожик // Пропозиція. – 2016. – № 3. – С. 176-178.

358. Войновський В. Дешево і водночас дороге задоволення / В. Войновський // Пропозиція. – 2015. – № 11. – С. 128-131.

Машини для внесення азотних добрив.

359. Войновський В. Машини для внесення рідких мінеральних добрив / В. Войновський // Аграрна техніка та обладнання. – 2017. – № 4. – С. 48-49.

360. Войновський В. Напівпричипні розкидачі мінеральних добрив / В. Войновський, А. Войновська, І. Коломієць // Пропозиція. – 2015. – № 2. – С. 128-131.

361. Войновський В. Рідкі мінеральні добрива: як та чим із ними працювати / В. Войновський // Пропозиція. – 2015. – № 3. – С. 138-140.

362. Войновський В. Машини для внесення рідких мінеральних добрив / В. Войновський, А. Войновська, Л. Філатова // Техніка і технології АПК. – 2018. – № 10-11. – С. 9-11.

363. Войновський В. Розкидачі мінеральних добрив: хто кращий / В. Войновський, А. Войновська, І. Коломієць // Пропозиція. – 2015. – № 1. – С. 118-121.

364. Гринько Ю. Помилки при експлуатації розкидачів добрив / Ю. Гринько, Д. Харитонova // Аг-

роном. – 2017. – № 1. – С. 226-230.

365. Думич В. Аналіз конструкцій та результати досліджень мобільної техніки для внесення органіки / В. Думич, Т. Ролько // Техніка і технології АПК. – 2015. – № 11. – С. 12-15.

366. Думич В. Результати досліджень мобільної техніки для внесення органіки / В. Думич, Т. Ролько // Аграрна техніка та обладнання. – 2016. – № 1. – С. 24-28.

367. Думич В. Розкидачі органіки / В. Думич // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 9. – С. 142-146.

368. Думич В. Техніка для вапнування / В. Думич // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 2. – С. 148-152.

Огляд розкидачів добрив для внесення на поля вапнякових матеріалів.

369. Думич В. Мобільна техніка для внесення органіки [Електронний ресурс] / В. Думич, О. Куліш // Механізація АПК. – 2018. – 17 січ. – Режим доступу : <http://agro-business.com.ua/agro/mekhanizatsiia-apk/item/9138-mobilna-tekhnika-dlia-vnesennia-orhaniky.html>. – Дата останнього доступу: 26.02.2019. – Назва з екрану.

Задля внесення органічних добрив у господарствах України застосовується техніка вітчизняних і зарубіжних машинобудівних підприємств.

370. Игра на "тарелочках". Разбрасыватели минеральных удобрений: особенности конструкции и правильной эксплуатации // Зерно. – 2017. – № 1. – С. 202-204.

371. Кремсал В. За один проход / В. Кремсал // Зерно. – 2017. – № 1. – С. 206-207.

Локальное внесение минеральных удобрений во время обработки почвы позволяет сэкономить до 50% производственных затрат.

372. Крюкова Л. Гній - не водиця, гноєрозкидач - не розкіш / Л. Крюкова, А. Сухина // Пропозиція. – 2016. – № 3. – С. 157-160.

373. Крюкова Л. Розкидач органічних добрив: тест на якість та надійність / Л. Крюкова, Ю. Динько // Тваринництво та ветеринарія. – 2018. – № 4. – С. 60-62.

374. Легкодух І. Внесення добрив посівними та ґрунтообробними машинами / І. Легкодух, Н. Легкодух // Техніка і технології АПК. – 2018. – № 2. – С. 33-37.

375. Легкодух І. Внесення добрив посівними та ґрунтообробними машинами / І. Легкодух // Аграрна техніка та обладнання. – 2018. – № 4. – С. 18-21.

376. Машини для внесення добрив [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uaz-upi.com/tovarnyi-katalog/silgosptekhnika/mashini-dlya-vnesennya-dobriv>. – Дата останнього доступу: 26.02.2019. – Назва з екрану.

377. Машини для внесення мінеральних добрив [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=2xtUXj9cMWc>. – Дата останнього доступу: 26.02.2019. – Назва з екрану.

378. Мёбиус Й. Техника для внесения минеральных удобрений / Й. Мёбиус, А. Андреев // Аграрна техніка та обладнання. – 2016. – № 4. – С. 54-58.

379. Мігальов А. Випробування як складова створення нової техніки: від дослідного зразка до споживача / А. Мігальов, І. Легкодух, В. Сидоренко // Техніка і

технології АПК. – 2016. – № 7. – С. 6-11.

380. Мойсеєнко В. Машина для органічного удобрення ґрунтів / В. Мойсеєнко // Аграрний тиждень. Україна. – 2015. – № 8-9. – С. 60-63.

381. Мойсеєнко В. Оптимізувати конструкції та параметри машин [Електронний ресурс] / В. Мойсеєнко // Механізація АПК. – 2018. – 22 берез. – Режим доступу : <http://agro-business.com.ua/agro/mekhanizatsiia-apk/item/9810-optymizuvaty-konstruktsii-ta-parametry-mashyn.html>. – Дата останнього доступу: 26.02.2019. – Назва з екрану.

382. Мойсеєнко В. Хімічна меліорація ґрунтів / В. Мойсеєнко // Аграрний тиждень. Україна. – 2015. – № 4-5. – С. 60-63. Техніка для меліорації.

383. Мумме М. Внесение органических удобрений / М. Мумме // Агроном. – 2016. – № 1. – С. 212-214.

384. Орлов О. Техніка для внесення РОД / О. Орлов // The Ukrainian Farmer. – 2016. – № 2. – С. 170-172.

Машина для внесення рідких органічних добрив.

385. Павлюк И. Как обращаться с азотом. Внесение безводного аммиака: агрегаты, технология и практические рекомендации / И. Павлюк // Зерно. – 2015. – № 12. – С. 126-130.

386. Романовський М. О. Точне землеробство. З чого почати? / М. О. Романовський // Аграрна техніка та обладнання. – 2017. – № 2. – С. 32-36.

Огляд техніки для точного землеробства.

387. Рубець А. Чи є потенціал економії коштів на внесенні добрив та догляді за посівами? / А. Рубець, В. Демещук // Пропозиція. – 2015. – № 10. – С. 132-135.

Про агрегати для внесення добрив.

388. Сало В. Дещо про внесення добрив / В. Сало, Л. Сало, М. Савицький // Пропозиція. – 2018. – № 2. – С. 46-50.

389. Семакович С. Універсальні розкидачі органічних добрив фірми Pronar (Польща) / С. Семакович // Техніка і технології АПК. – 2017. – № 2. – С. 21-22.

390. Сухина А. Головне в роботі - результат / А. Сухина // Пропозиція. – 2018. – № 6. – С. 36-40.

Універсальні машини для внесення мінеральних добрив.

391. Сухина А. Експерт-тест: влучний кидок / А. Сухина // Пропозиція. – 2017. – № 2. – С. 38-42. Про розкидачі добрив, які представлені на ринку України.

392. Сухина А. Контроль норми і не тільки... / А. Сухина // Пропозиція. – 2018. – № 10. – С. 64-66.

Розподільвачі мінеральних добрив.

393. Сухина А. Пневматика і добрива / А. Сухина // Пропозиція. – 2015. – № 5. – С. 130-134.

Розкидачі мінеральних добрив.

394. Сухина А. Розподілити швидко і точно / А. Сухина // Пропозиція. – 2018. – № 5. – С. 44-48.

Машини для розповсюдження мінеральних добрив.

395. Сухина А. Технічні особливості внесення рідких мінеральних добрив разом із висіванням / А. Сухина // Пропозиція. – 2018. – № 5. – С. 60-62.

Машини для внесення рідких мінеральних добрив разом із висіванням.

396. Тарасенко В. Нове у механізації виробництва часнику / В. Тарасенко // Овочівництво. – 2018. – № 11. – С. 56-61.

397. Техніка для поверхневого внесення мінеральних добрив: можливості та реалії / В. Сидоренко, В. Мележик, І. Макаренко, О. Кузло // Аграрна техніка та обладнання. – 2014. – № 4. – С. 28-31.

398. Універсальний солдат // The Ukrainian Farmer. – 2016. – № 10. – С. 148-149.

Розкидач гною Ferti-Space - техніка, яка відрізняється високими функціональними характеристиками на всіх рівнях.

399. Хольцхаммер А. Внесение минеральных удобрений – разбрасыватель Sulky X40 / А. Хольцхаммер // Аграрна техніка та обладнання. – 2015. – № 4. – С. 16-19.

400. Цилюрик О. Передпосівний обробіток ґрунту під пізні культури. Внесення добрив та засобів захисту рослин [Електронний ресурс] / О. Цилюрик // Агрономія сьогодні. – 2019. – 25 лют. – Режим доступу : <http://agro-business.com.ua/agro/ahronomiia-sohodni/item/13077-peredposivnyi-obrobitok-gruntu-pid-pizni-kultury-vnesennia-dobryv-ta-zasobiv-zakhystu-roslyn.html>. – Дата останнього доступу: 26.02.2019. – Назва з екрану.

Ранньовесняний обробіток ґрунту під пізні культури є одним із найскладніших завдань землеробства, особливо в посушливій зоні Степу, адже зберегти вологу в кінці квітня-на початку травня стає все складніше через стрімке наростання плюсових температур.

401. Шпаковський В. Індивідуальне азотне меню / В. Шпаковський, В. Олійник // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 3. – С. 184-186.

Внесення азотних добрив за допомогою сенсорів.

Авторський покажчик

А

Авраменко С. 19
 Адаменко С. 54
 Адамчук В. 55, 346, 347
 Аксиленко М. Д.
 Андерсон Р. Л. 1
 Андреев А. 115, 379
 Андрієнко А. 168
 Андрієнко О. 168
 Антипова Л. К. 2, 3, 4, 5
 Антомонова Л. 146
 Антонів С. 6
 Артем'єва К. С. 258

Б

Бабченко Т. 169
 Балюк С. А. 127
 Барвінченко В. М. 116
 Бердніков О. М. 118, 218
 Белявцев М. 348, 349
 Білоусов І. В. 286
 Блащук М. 7
 Бобик С. 57, 173, 288
 Бойко П. 8
 Болоховская В. 174
 Бондаренко В. 350
 Британ Т. Ю. 69, 181
 Броварець О. 351, 352, 353
 Бугайов В. 9
 Будзяк В. М. 175
 Будзяк О. С. 175
 Буділка Г. 16, 50

Бунчак О. 248, 334
 Бучинський І. М. 58
 Бушулян О. 59

В

Вакал В. С. 60
 Вакал С. В. 60
 Василенко М. Г. 259, 260, 261, 262
 Василенков В. 290
 Векленко Ю. 9
 Венгліньський М. О. 130
 Вербицький С. 176
 Вильмер Х. 154
 Вин Т. Дж. 220
 Виновець В. 61
 Вишневська О. 62, 177
 Віннічук Т. С. 63
 Власова О. 64, 178, 179
 Вожегова Р. 36
 Вожегова Р. А. 11, 30, 65, 66, 180
 Вожик Ю. 67, 355, 356, 357, 358
 Войновська А. 68, 361, 363, 364
 Войновський В. 68, 361, 362, 363, 364
 Войтюк Г. В. 296, 297
 Волклгон В. В. 287
 Волошенко А. 70

Г

Гаврилюк Н. М. 63
 Галиш Ф. С. 12
 Галушка С. 223
 Гелевера О. Ф. 72
 Гетманенко В. А. 241, 257, 345
 Гирка А. Д. 56
 Гирля Л. М. 73, 183
 Гладких Е. О. 74
 Гладких Є. 120
 Гладкіх Є. Ю. 121
 Глущенко М. К. 130
 Гнидюк В. 248, 334
 Говоров О. 55, 347
 Голуб Г. 184, 185, 208, 291, 292
 Голян В. А. 293
 Гончаров А. 75, 76, 77, 78, 186, 294, 295
 Гораш О. С. 79
 Господаренко Г. 187
 Грабовський М. 80
 Гринько Ю. 81, 365
 Громико М. Г. 330
 Гульванська Н. Л. 72
 Гуменецький В. 45
 Гуменюк Г. Д. 296, 297

Д

Дворецька С. 82
 Дегодюк Е. 13, 188, 298, 299
 Дегодюк С. 83
 Дегодюк С. Е. 71, 182
 Дегодюк Т. 189

Демешук В. 388
 Демидов О. 84
 Демко О. 85, 135, 136
 Демчишин А. 109
 Демчишин А. М. 108
 Деркач С. М. 172, 287
 Джетер О. 300
 Джонстон Д. ж. 190
 Дидів А. 86
 Дидів І. 86
 Дидів О. 86
 Димов О. М. 65, 180
 Динько Ю. 205, 374
 Дідоренко М. 14
 Дімова С. Б. 172, 287
 Дмитренко О. В. 71, 182
 Долгая Т. 83
 Донченко Д. 15
 Доценко О. 88, 89, 153
 Драга М. В. 230, 274
 Драганчук М. 90
 Дубицька А. О. 142, 278
 Думич В. 192, 193, 194, 366, 367, 368, 369, 370
 Душко П. М. 260, 262

Є

Євдокименко В. О. 266

Ж

Жейнова Н. 301
 Жолобецький Г. 195, 196, 197, 302
 Журавель В. 16, 50

З

Заєць С. О. 87, 191
 Запасний В. С. 130
 Запруга О. 6
 Зацарінна Ю. О. 230, 274
 Зьдлик П. 20

І

Іванів М. О. 42
 Іваніна В. В. 91, 267
 Іванісова О. 124
 Іщенко В. 93
 Іщенко І. 7

К

Казакова І. В. 94
 Каменських Д. С. 266
 Капітанська О. 129
 Капустіна Л. 199
 Карпенчук О. 143
 Качанова Т. В. 95
 Качмар О. Й. 142, 278
 Кашковський В. І. 266
 Кириченко А. 299
 Кірілеско О. 22
 Кічігіна О. О. 230, 274
 Клименко Р. М. 127
 Книш В. 96
 Коваленко А. 97
 Коваленко И. 98
 Коваленко Н. 8
 Коваленко О. 174
 Ковбель А. 129
 Ковтуник І. 99
 Козелець Г. 93

Козир В. 255, 343
 Колесник Т. 100, 200
 Колісник С. 6
 Коломієць І. 361, 364
 Коломієць О. В. 252, 284
 Комарова І. 61
 Комок М. 101
 Копитко П. 23
 Корчинська С. Г. 156, 254
 Корягін О. 17
 Косенко О. 308
 Коць С. Я. 122, 123
 Кравцов Д. 202, 309
 Кремсал В. 102, 372
 Кривуля О. 103
 Крупська Т. В. 116
 Крюков Д. 203, 310
 Крюкова Л. 204, 205, 373, 374
 Кузло О. 398
 Кузняк Б. Я. 206
 Кузьменко А. 207
 Кузьменко М. 208
 Кук Дж. 104
 Куліш О. 370
 Купінець Л. Є. 311
 Кутова А. 147, 209, 223, 240,
 281, 312, 313, 332
 Кутова А. М. 241, 257, 345
 Кухарець С. 208
 Кучер А. В. 79
 Куц І. С. 87, 191

Л

Лавренко С. 105
 Лазоренко М. 210

Легкодух І. 375, 376, 380
 Легкодух Н. 375
 Лещенко Л. О. 280
 Лиховид П. 105, 106
 Лихочвор В. 109
 Лихочвор В. В. 107, 108
 Лісенко В. П. 211, 214
 Лісовий М. В. 127
 Літвінов Д. В. 110
 Літвінова О. 24, 299
 Літвінова О. А. 71, 182
 Ліщук А. М. 133
 Логинова І. 111, 112
 Логінова І. 113
 Лукашук Л. Я. 25
 Лысенко В. 212
 Лысенко В. П. 213, 214
 Любчич О. 82
 Ляшенко О. 324

М

Магомедов Р. 19
 Мазур Г. М. 91, 267
 Мазур П. О. 114
 Макаренко І. 398
 Маклюк О. І. 127
 Маковецька Ю. М. 323
 Матвієнко А. П. 156, 254
 Мёбиус Й. 115, 379
 Мележик В. 398
 Мельник В. 215, 315, 316, 317
 Мельник В. О. 216
 Мірошніченко Н. 74, 83, 117
 Михно М. 27, 28, 217
 Мігальов А. 380

Мілютенко Т. Б. 118, 119, 218, 269
 Мінералов О. 219, 318
 Мірненко В. 14
 Мірошніченко М. 120
 Мірошніченко М. 153
 Мірошніченко М. М. 121
 Мойсеєнко В. 381, 382, 383
 Моклячук Л. І. 133
 Молдаван Л. П. 71, 182
 Моргун В. В. 122, 123
 Музика Л. 123, 124
 Мумме М. 384
 Мюррелл Т. С. 125, 220
 М'яка М. 221, 319

Н

Нападовська Л. А. 330
 Насонов В. 67, 355, 356, 357
 Негуляєва Н. 105
 Нестеров А. 98
 Нестерчук В. В. 66
 Никитина О. 187
 Нікітіна Б. В. 133
 Нілова Н. 171
 Новохацький М. 171
 Носкова О. Ю. 29

О

Олійник В. 26, 30, 31, 126, 402
 Олійник Л. 223
 Омеляненко Т. Л. 323
 Оніщук В. П. 270
 Орлов А. 128, 227
 Орлов О. 385
 Остапець Т. 17

П

Павленко И. 134
 Павленко М. 135, 136
 Павленко С. 184, 185, 291,
 292, 324
 Павлюк И. 137, 386
 Павук І. А. 91, 267
 Панасюк О. 138
 Панасюк Р. 138
 Пармінська Л. М. 63
 Пашков А. П. 330
 Пелипенко О. 139
 Петриченко Є. 55, 347
 Пиріг О. В. 69, 181
 Писаренко П. 33, 36
 Пінчук В. 219, 318
 Побережник В. 129
 Побережник В. Й. 140
 Повидало М. 17
 Погорілий С. 346
 Подымняк М. 229
 Полянчиков С. 129
 Полянчиков С. П. 140
 Попов С. 19
 Постельга С. 231, 326
 Потопляк О. І. 107
 Прокопчук И. 187
 Прокудіна Н. 327

Р

Рассадникова С. І. 311
 Рахметов Д. 232
 Ревтьє А. 117
 Ревтьє А. В. 120, 121
 Рєпин К. 233, 329
 Рєпін К. 141, 234, 276

Ролько Т. 192, 193, 366, 367
 Романенко О. Л. 87, 191
 Романовський М. О. 387
 Ростоцький О. 171
 Рубець А. 388
 Рудик Л. 235

С

Савицький М. 389
 Сало В. 389
 Сало Л. 389
 Самойленко І. 143
 Седіло Г. М. 142, 278
 Семакович С. 236, 390
 Семенов Д. 153
 Сенчук М. 144, 237
 Сербенюк В. 148
 Севідова І. О. 280
 Сидоренко В. 380, 398
 Сидоренко Ю. Я. 56
 Сидорчук А. А. 25
 Сидякіна О. В. 42
 Сипко А. О. 41
 Сисоєв М. 238
 Сікора Ю. 99
 Сілецька О. В. 42
 Сіроштан А. 84
 Сітніков С. 239, 331
 Скорляков В. І. 145
 Скоромний С. 146
 Скрильник Є. 147, 223, 240,
 257, 281, 332
 Скрильник Є. В. 241, 345
 Слепцов Ю. В. 242, 243
 Слюсар І. 148
 Слюсар С. 17

Солодушко М. М. 87, 191
 Соляник О. 148
 Стадник А. П. 260, 262
 Степанова Л. 244
 Ступенко О. В. 149
 Судак В. 159
 Судденко В. 84

Сухина А. 204, 373, 391, 392,
 393, 394, 395, 396

Т

Танчик С. 150
 Тарасенко В. 397
 Тарасенко О. 151, 152, 245,
 246
 Терещенко В. 333
 Терещенко Н. 7
 Тертична О. 219, 318
 Тихончук Д. 249, 335
 Тищенко А. 44
 Тищенко А. В. 43
 Тищенко О. 44
 Тищенко О.Д. 11
 Ткаліч І. Д. 56
 Товстий Ю. Н.
 Тонковид О. 231, 326
 Туров В. В. 116

У

Улько Є. М. 337
 Умрахін Н. 93

Ф

Фадеев Л. В. 155, 251, 283
 Федосій І. О. 242, 243
 Фесет Р.Дж. 104
 Філатов С. 45

Філатова Л. 68, 363
 Філімончук Я. 147
 Філоненко Ю. 324
 Фурманець М. Г. 252, 284
 Фурманець Ю. С. 252, 284

Х

Харитонов В. 255, 343
 Харитоновна Д. 365
 Хвостик В. 253, 339
 Хмара А. 340
 Ходаківська О. В. 156, 254
 Ходаніцька О. 157
 Ходаніцький В. 157, 158
 Хольцхаммер А. 400
 Хохура П. 46, 341

Ц

Циба М. М. 133
 Цибро Ю. А. 230, 274
 Циганко В. 19
 Циліорик А. 159
 Циліорик О. 401
 Цікава В. 47

Ч

Чабан В. 159
 Чайка В. 342
 Чайка М. 48
 Чехов С. 49
 Чумак А. 160

Ш

Шевченко І. 50, 255, 343
 Шерстобоева О. В. 118, 218
 Шкурко Т. П. 256
 Шмаров Д. М. 293

Шморгун О. В. 110
Шпаковський В. 402
Шрам І. К. 161
Шувар І. 248, 334

Ю

Юрченко О. 238

Я

Ямковий В. 164, 165, 285

А

Antoniv S. F. 53

Е

Esprit L. 166

К

Kolisnyk S. I. 53

М

Moskalenko A. M. 167

V

Volkohon V. V. 167

Z

Zapruta O. A. 53

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ВСТУП	4
Зелені добрива	7
Мінеральні добрива	14
Органічні добрива	29
Органо-мінеральні добрива	41
Відходи як добриво	45
Техніка для внесення добрив	55
АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	63

Сучасні добрива на варті врожаю

Рекомендаційний покажчик літератури

Укладач: **Фисенко** Інна Анатоліївна

Редактори: О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко

Комп'ютерний набір: І. А. Фисенко

Дизайн і верстка: Д. В. Ткаченко

Формат Ум. друк. арк.

Тираж ___ прим. Зам. № ___

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Г. Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.

Адреса бібліотеки МНАУ:
54020, м. Миколаїв, вул. Генерала Карпенко, 73

Адреса сайту: lib.mnau.edu.ua